

Fejér Vármegyei Kormányhivatal

Iktatószám: FE/KTF/7082- 56/2023

Ügyintéző: Gáll Erzsébet

dr. Buda Eszter

Tárgy: **a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezetvédelmi engedélye**

HATÁROZAT

1. Engedélyes megnevezése, azonosítók

- 1.1 **Engedélyes megnevezése:** Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Engedélyes)
- 1.2 **Engedélyes székhelye:** 8600 Siófok, Tanácsház u. 7.
- 1.3 **Statisztikai azonosító jele:** 11226002-3600-114-14
- 1.4 **Környezetvédelmi Ügyfél Jel (KÜJ):** 100173989
- 1.5 **Telephelyének címe, amelyre az engedély vonatkozik:** 8052 Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz-ú ingatlanon nyilvántartott Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis (továbbiakban: Telephely)
- 1.6 **EOV koordináták: Telephely:** X= 215455 m, Y= 591304 m
- 1.7 **Környezetvédelmi Területi Jel (KTJ):** 102613703

2. Az engedélyezett tevékenység

Az Engedélyes részére az Ökohydro Kft. által ÖH-23016 tervszámon 2023. április 28-án készített Környezeti Hatásvizsgálati dokumentáció, valamint a hiánypótlásként 2023. szeptember 26-án kelt levél mellékleteként megküldött, a Smaragd GSH Környezetvédelmi és Szolgáltató Kft. által 2023/2-2/2 munkaszám alatt készített dokumentáció és a közmeghallgatás során érkezett észrevételekre megküldött nyilatkozat alapján jelen határozatomban foglalt feltételekkel

környezetvédelmi engedélyt adok

a 8052 Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz-ú ingatlanon nyilvántartott Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis üzemeltetésére a **3.** pontban részletezettek szerint.

3. Az engedélyezett tevékenységre vonatkozó általános adatok

A környezethasználattal érintett ingatlanok

Fehérvárcsurgó 022 hrsz.; 023/15 hrsz.; 023/16 hrsz.; 023/18 hrsz.; 023/20 hrsz.; 023/21 hrsz. A vízakna vízcsapó vágatának vége a vízaknától DNy-i irányban kb. 300 m-re található a 020/11 és 020/12 hrsz. ingatlanok határán.

Az érintett ingatlanok Fehérvárcsurgó Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Fehérvárcsurgó Község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 4/2018. (I. 31.) önkormányzati rendelete szerint „K-Km – Különleges beépítésre szánt közműterület” besorolású területen fekszenek.

Kérjük, válaszában hivatkozzon ügyszámunkra!

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9., Tel. szám: 22/526-900, Fax: 22/526-905, e-mail: hivatal@fejer.gov.hu

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Ügyintézés helye: 8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 1. Levelezési cím: 8002 Székesfehérvár, Pf.: 137.

Hivatali Kapu: FMKHKOTE, 733602766

Telefonszám: (22) 795-145, E-mail: kornyeztvedelem@fejer.gov.hu

Ügyfélfogadás: Hétfő: 8³⁰-12⁰⁰; Szerda: 8³⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15³⁰; Péntek: 8³⁰-12⁰⁰

Y:\DokuTar\OSAP\2023\ESZO-FVO\Környezetvédelmi ügyek\Határozat\FE_KTF_7082_56_2023_határozat.docx

A vízbázis fejlesztésének célja

A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis kihasználtsága az utóbbi években átlagosan 60% körül alakul. A több termeléssel és a fel nem használt vízkészlet átirányításával a Balaton felé a felszíni vízművek kiváltása tervezett.

Az engedélyezett tevékenység kapacitása

	Éves vízmennyiség	Napi vízmennyiség
Vízjogi engedély alapján végzett kitermelés:	7.000.000 m ³ /év	19.178 m ³ /nap
A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázison a fejlesztést követően engedélyezett kitermelhető vízmennyiség:	maximum 10.950.000 m³/év	30.000 m³/nap
Várható többlet vízigény:	3.950.000 m ³ /év	10.822 m ³ /nap

A telephely fő műszaki létesítményei

A víztermelés továbbra is a Rákhegy II. karsztaknán keresztül történik.

Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázison jelenleg 1 db akna üzemel, az aknakút 5 m átmérőjű, mélysége 260 m. A bánya víztelenítése idején 8 db szivattyú beépítésére alakították ki az aknát, jelenleg 2 db üzemelő szivattyú van az aknában, 60 m mélységben.

A tervezett beruházás során a kútba további szivattyúk, összesen 8 db szivattyú kerül beépítésre. A beépítésre szánt szivattyúk búvárszivattyúk lesznek, mint a meglévők.

A fejlesztés során a kút nem kerül átalakításra, csak a kútfej és a felépítmény kerül korszerűsítésre. Tekintve, hogy a régi bányafelvonó elbontásra került, jelen fejlesztés keretében kerül kialakításra a levehető felépítmény. A kútba épített szivattyúk, búvárszivattyúk, 400 V-os, 3 fázisú elektromos motorokkal, a szivattyúk teljesítmény igénye 60 kW darabonként. A szivattyúk kapacitása a napi 30 000 m³ kitermelést biztosítják.

A rákhegyi vízműtelepen a tervezés során egyúttal hálózati átemelő is kialakításra kerül a kapacitásbővítés miatt. Az átemelő (jelenleg is üzemel) feladata a térségi ivóvízhálózatokba az ivóvíz továbbításra. Az alapelv az, hogy egy ivóvíz tároló medencéből kifolyó vizet a szivattyúk segítségével juttatják a magasabban lévő medencébe vagy hálózatba. A nyomásfokozókban vízszintes tengelyű centrifugál szivattyúk kerülnek beépítésre. A szivattyúk elektromos hajtásúak, a szivattyúkat zárt gépházba telepítik.

4. Környezetvédelmi előírások

4.1 Levegőtisztaság-védelmi előírások

- 4.1.1** A porképződés csökkentésére az időjárástól függően a szilárd burkolattal nem rendelkező szállítási útvonalak, illetve a munkaterület locsolásáról gondoskodni kell.
- 4.1.2** A tevékenység során alkalmazott munkagépek, valamint szállítójárművek megfelelő gyakoriságú karbantartásáról gondoskodni kell a légszennyező anyag kibocsátás növekedésének megakadályozása céljából.
- 4.1.3** A levegővédelmi követelmények teljesülését a levegőtisztaság-védelmi hatásterületen biztosítani kell.

4.1.4 A tervezési területen (beleértve a szilárd burkolattal nem rendelkező szállítási utakat is) a munkagépek és a szállítójárművek sebességét úgy kell megválasztani, hogy az esetleges kiporzás minimalizálható legyen.

4.2 Hulladékgazdálkodási előírások

4.2.1 Amennyiben az építési tevékenység során, a hatályos jogszabály szerinti küszöbértéket meghaladó mennyiségben keletkezik hulladék, annak gyűjtéséről és kezelőnek történő átadásáról a hatályos jogszabály előírásai szerint kell gondoskodni.

4.2.2 Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.

4.2.3 Az üzemelés során keletkező hulladékok gyűjtését, a gyűjtőhely kialakítását a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell végezni.

4.2.4 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvékenység és a hulladékgazdálkodási intézményi résztvékenység körébe eső hulladékok kivételével, a tevékenység során keletkező hulladékok kizárólag az adott hulladék átvételére engedéllyel és feljogosítással rendelkező szervezetnek adható át.

4.3 Zaj és rezgésvédelmi előírások

4.3.1 A területen végzett építési munkálatok során a kivitelezőnek minden körülmények között biztosítani kell az építési kivitelezési tevékenységből származó zaj jogszabályban meghatározott terhelési határértékeinek maradéktalan betartását.

4.3.2 A Telephely zajforrásainak üzemeltetését úgy kell végezni, hogy abból semmilyen körülmények között ne származhasson a legközelebbi védendő létesítmények környezetében a területre vonatkozó határértéket meghaladó környezeti zajterhelés.

4.3.3 Amennyiben a zajforrások üzemeltetésében, vagy a telephely környezetében olyan változás áll be, ami a környezeti zajviszonyokat kedvezőtlen irányban megváltoztatva határérték túllépést okozhat, a változást 30 napon belül be kell jelenteni a Környezetvédelmi Hatóságnak.

4.4 Táj- és természetvédelmi előírások

4.4.1 Amennyiben a földfelszíni létesítmények elhelyezéséhez a telephelyen fa- és cserjekivágás, -irtás, gallyazás szükséges, az csak a műszaki szempontból elkerülhetetlen mértékben, a költési időszakon kívül (azaz augusztus 15. és március 15. közötti időszakban) végezhető. Amennyiben ez semmiképpen nem megoldható, ezen munkálatokat a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság képviselőjének jelenlétében lehet csak végezni abban az esetben, ha az érintett faállományak az Igazgatóság képviselőjével együttesen történő átvizsgálása alapján megállapítható, hogy védett madárfaj károsítása az érintett fa- és cserjeegyedek vonatkozásában kizárható.

4.4.2 A nyitott munkaárkok munkagödrei a kétéltű- és hüllőfajok, valamint a kisemlősök számára csapdaként működnek, ezért ezek kiásása után azokat nem szabad több napig fedetlenül hagyni. Amennyiben ez nem megoldható, a munkaárokból, munkagödrökből folyamatosan – legalább kétnaponta – történő kiemelésükről és a nyomvontól távolabb történő elhelyezésükről gondoskodni kell. Hasonlóképpen a betöltés megkezdése előtt meg kell arról győződni, hogy nincsenek-e bennrekedt állatok, és a munkát csak ezek kimentése után szabad folytatni.

4.4.3 A tervezett megnövelt vízkivétel tényleges hatásait természetvédelmi szempontból is monitoringozni szükséges. Az erre vonatkozó részletes, vízföldtani és természetvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező(k) közreműködésével összeállított részletes monitoring tervet (a javasolt vizsgálati módszer és vizsgálati gyakoriság bemutatásával) a vízjogi

létesítési engedély-kérelemhez csatolni szükséges. A monitoring tervet az alábbi szempontrendszer figyelembevételével kell összeállítani:

- a lehatárolt hatásterületen lévő források hozamának alakulása,
- a lehatárolt hatásterületen kívül eső, annak környezetében lévő források hozamának alakulása a hatásterület lehatárolás megfélelőségének igazolására,
- a hatásterületen lévő, a karsztrendszerrel szorosabb kapcsolatban álló kisvízfolyások vízhozamának alakulása,
- a Sárrét É-i részén potenciális talajvízcsökkenéssel érintett terület talajvízszintjének alakulása, az itt lévő források/szivárgó vizek [pl. Radics-tanyai forrás (F-4400-1530), Csór 0316/23, 0316/20 hrsz.-ú ingatlanok Ny-i szegélye] hozamának alakulása,
- továbbá ezen adatoknak az aktuális időszak csapadékmennyiségének (vagy egyéb releváns befolyásoló tényezőknek) és a vízkitermelés figyelembevételével történő értékelése,
- fentiekől javasolt esetleges eltérés esetén annak részletes indokolása.

5. A környezeti hatásvizsgálati eljárásban a jogszabály által meghatározott szakkérdéseket vizsgálva tett megállapítások

5.1 Közegészségügyi előírások:

- 5.1.1** *A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról* szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet besorolása szerint Kincsesbánya település területe a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny terület, valamint kiemelten érzékeny f.a. területnek minősül, ezért a kivitelezés és az üzemeltetés során kiemelten szükséges biztosítani a felszín alatti és felszíni vizek védelmét, valamint a körülötte elhelyezkedő földtani közeget, a tevékenység végzése során valamennyi vonatkozó előírást, így a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, be kell tartani.
- 5.1.2** A kijelölt hidrogeológiai védőterületeken biztosítani kell, hogy olyan tevékenység ne történjen, mely esetlegesen elszennyezheti a karsztakna vizét.
- 5.1.3** Az ivóvízzel közvetlen érintkezésbe kerülő beépítendő anyagként, illetve szerelvényeik anyagaként kizárólag az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023 (I.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. §-ban foglaltak alapján forgalomba hozott anyag használható fel.
- 5.1.4** A már meglévő víziközművekre történő csatlakozás előtt gondoskodni kell arról, hogy az újonnan létesült ivóvízvezetékbe emberi egészségre veszélyt jelentő, vízminőség romlását okozó szennyeződések ne kerülhessenek a hálózatba, laboratóriumi vizsgálati eredménnyel igazolni kell, hogy a szolgáltatott víz minősége megfelel a Korm. rendeletben meghatározottaknak.
- 5.1.5** A fertőtlenítést csak olyan fertőtlenítő szerrel lehet végezni, mely engedéllyel rendelkezik a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 528/2012/EU rendelet vagy a biocid termékek engedélyezésének és forgalomba hozatalának egyes szabályairól szóló 316/2013 (VIII. 28.) Korm. rendelet alapján.
- 5.1.6** A vett vízminták laboratóriumi vizsgálati eredményeit Fejér Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálynak meg kell küldeni.
- 5.1.7** A kivitelezés során a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében meghatározottakkal összhangban meg kell tenni a szükséges védelmi

intézkedéseket annak érdekében, hogy az ivóvízbe annak minőségét kedvezőtlenül befolyásoló szennyeződés ne kerülhessen.

- 5.1.8** Az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken nem léphetik túl - *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM – EüM együttes rendelet 2. § (1) bekezdése alapján* - az üzemi vagy szabadidő zajforrástól származó zajterhelési, *1. számú mellékletben* meghatározott határértékeket.
- 5.1.9** *A levegő védelemről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet* előírásainak megfelelően, a rendelet 4. és 5. §-a alapján, valamint, a tevékenységet úgy kell végezni, hogy abból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerülhessen a környezetbe, és így a tevékenység az azt végzők és más személyek egészségét ne veszélyeztesse, és a környezet károsodását, illetve szennyezését ne idézze elő, illetőleg annak kockázatát ne növelje meg.
- 5.1.10** *A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 6. § (1) bekezdésének értelmében* hulladékgazdálkodási tevékenységet az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül úgy kell végezni, hogy az ne jelentsen kockázatot a környezeti elemekre, ne okozzon lakosságot zavaró (határértéket meghaladó) zajt vagy bűzt, és ne befolyásolja hátrányosan a tájat, valamint a védett természeti és kulturális értékeket. Ugyanezen paragrafus (2) bekezdésének értelmében aki olyan hulladékgazdálkodási tevékenységet végez, amely a tevékenység jellegéből fakadóan a környezeti elemekre, az emberi egészségre, a tájra, valamint a védett természeti és kulturális értékekre kockázatot jelent, gondoskodik arról, hogy a kockázatot a lehető legkisebbre csökkentse.
- 5.1.11** A létesítés során a veszélyes anyaggal és keverékkel végzett tevékenység *a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény (a továbbiakban Kbtv.) 28. §-a alapján* csak a felhasznált anyag vagy keverék adatait tartalmazó biztonsági adatlap birtokában kezdhető meg.
- 5.1.12** A Kbtv. 20. § (3) bekezdése szerint a veszélyes anyaggal, illetve a veszélyes keverékkel kapcsolatos tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy a tevékenység az azt végzők és más személyek egészségét ne veszélyeztesse, a környezet károsodását, illetve szennyezését ne idézze elő, illetőleg annak kockázatát ne növelje meg.
- 5.1.13** A Kbtv. 20. § (7) bekezdés alapján a fel nem használt és nem hasznosítható veszélyes anyagok, illetőleg veszélyes keverékek biztonságos kezeléséről a tevékenységet végző gondoskodik.

5.2 Kulturális örökségvédelmi előírások:

- 5.2.1** Az érintett terület régészeti érintettségének tisztázására, illetve mértékének megállapítására előzetes régészeti dokumentációt (a továbbiakban: ERD) kell készíttetni, amelyre a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1013 Budapest, Ybl Miklós tér 6., továbbiakban: MNM) jogosult.
- 5.2.2** Az elkészített ERD-t a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni.

5.3 A termőföld védelmére vonatkozó előírások:

- 5.3.1** A Fehérvárcsurgó 023/20 hrsz-ú ingatlanon üzemelő vízakna működése, illetve felújítása a környező termőterület talajára semmilyen káros hatással nem lehet (engedély nélküli talajfelszín megbontás, hulladék, talajidegen anyagok elhelyezése, szennyezés, csapadékvíz elvezetési problémákból adódó eróziós kártétel, karbantartásból eredő taposási károk stb.).
- 5.3.2** Minden olyan esetben, amikor a vízbázis üzemeltetése, illetve felújítása során termőterületre káros, veszélyes vagy az előírástól eltérő esemény következik be, az illetékes a talajvédelmi hatóságot haladéktalanul tájékoztatni köteles.

6. Szakhatósági előírások

6.1. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat, mint hatáskörrel rendelkező országos vízügyi/vízvédelmi hatóság 35000/7871-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (a továbbiakban: Kormányhivatal) FE/KTF/7082-19/2023. számú szakhatósági megkeresésére a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban „*Balaton térsége ivóvíz-ellátásának modernizációja, Kincsesbánya-Rákhegy II. Vízakna vízbázis Környezeti Hatásvizsgálati dokumentáció*” elnevezésű környezeti hatástanulmány és az azt megalapozó, a SMARAGD GSH Környezetvédelmi és Szolgáltató Kft. által készített 2023/2-2/2 munkaszámú szakanyag (a továbbiakban együttesen: Dokumentáció) alapján a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint országos vízügyi és vízvédelmi hatóság (a továbbiakban: BM OKF) **a vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdéseket megvizsgálta, vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását az alábbi előírásokkal adja meg:**

1. A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából, az érintett karsztvíz-bázisból (a továbbiakban együtt: Vízbázis) történő vízkitermelés évi 7.000.000 m³-ről 10.950.000 m³-re tervezett növeléséhez szükséges vízellátási létesítmények és berendezések vízjogi engedélykötelesek, így azok csak végleges vízjogi létesítési engedély birtokában létesíthetők. Ezen engedélyt a területi vízügyi hatóságtól kell megkérni, csatolva ahhoz – többek között – a területi vízügyi igazgatási szerv, mint a felszín alatti vizek vagyongazdálkodója vagyongazdálkodói hozzájárulását és objektumazonosítói nyilatkozatát, továbbá a vízbázis-monitoring bővítésre vonatkozó tervet. Ezen terv készítése során figyelembe kell venni, hogy monitorozás során a vízbázis-védelmi szempontból előírt rendszeres ellenőrzésen, megfigyelésen túl ellenőrizni kell, hogy a megnövelt vízkitermelés a gyakorlatban miként érinti a hatásterületen lévő természetes karsztforrásokat.
2. A létesülő vízellátási létesítmények és berendezések használatba vétele és üzemeltetése csak végleges vízjogi üzemeltetési engedély birtokában kezdhető meg. Ezen engedélykérelemhez csatolni kell a Kincsesbányai Vízmű módosított üzemeltetési szabályzatát, melynek – többek között – tartalmaznia kell a monitorozás új eljárásrendjét.
3. A megnövekedett vízkitermelés miatt a vízjogi üzemeltetési engedély kérelemhez felül kell vizsgálni a Vízbázis biztonságban tartásához korábban kijelölt védőidomokat, védőterületeket és védőövezeteket.
4. A földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kijutó bárminemű szennyező anyagot a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának szabályai szerint haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani, valamint a szükséges környezetkárosodást megelőző intézkedéseket meg kell tenni.
5. A szennyező anyag földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kerüléséről, a megtett intézkedésekről a területi vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.
6. A meglévő veszélyes hulladék tárolót úgy kell továbbra is üzemeltetni, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható legyen.

A jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, a szakhatósági állásfoglalás a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható

6.2. A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve 35700/8372-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.) megkeresése alapján a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (székhelye: 8600 Siófok, Tanácsház u. 7., továbbiakban:

ügyfél) megbízásából az Aqualine Z+Z Szolgáltató Kft. ügyvezetője, Zajzon Imre által benyújtott kérelmére, a 8052 Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz.-ú ingatlanon nyilvántartott Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálatának vonatkozásában a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásban a környezetvédelmi engedély megadásához az ipari baleseti kockázatok tekintetében, a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében, valamint az ipari baleseteknek és a katasztrófáknak való kitettségből eredő várható hatások tekintetében katasztrófavédelmi szempontból

h o z z á j á r u l o k .

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Az Ügyfél a tárgyi hatósági engedélyezési eljárásban a katasztrófavédelmi szakhatósági közreműködésért igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére nem kötelezett.

6.3 A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága SZTFH-BANYASZ/13548-3/2023 iktatószámú végzése:

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) a tárgyi ügyben indult eljárását

megszünteti.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

7. Érvényességi idő

A környezetvédelmi engedély érvényességi ideje: **2033. december 10.**

8. A szabályozás köre

Jelen határozat nem mentesít egyéb, a tevékenység megkezdéséhez, folytatásához külön jogszabályok alapján szükséges engedélyek beszerzése alól.

Ez az engedély nem értelmezhető a hatályos jogszabályokkal ellentétesen.

9. Rendelkezés a felmerült eljárási költségek viseléséről

Az eljárás igazgatási szolgáltatási díja – 900.000,- Ft, azaz kilencszázezer forint – az Engedélyes által megfizetésre került. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

Az eljárási költséget az Engedélyes viseli.

10. A döntés közzlése

10.1 A határozat kiadmányozását követően a Környezetvédelmi Hatóság haladéktalanul gondoskodik a határozatnak a hirdetőtabláján történő kifüggesztéséről, illetve az internetes honlapján való közzétételéről.

10.2. Jelen határozattal megkeresem a tevékenységgel érintett, és az eljárásban részt vett további, a felszín alatti vízvédelmi hatásterülettel érintett települések – Fehérvárcsurgó, Bakonykúti, Csór, Iszkaszentgyörgy, Kincsesbánya, Magyaralmás, Moha és Sárkeresztes – önkormányzatának jegyzőit, hogy haladéktalanul, de legkésőbb a határozat kézhezvételét követő 8. napon gondoskodjanak a határozat nyilvános közzétételéről és a közzétételt követő 5 napon belül tájékoztassák a Környezetvédelmi Hatóságot a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

11. Jogorvoslat

Szakhatósági állásfoglalás ellen külön jogorvoslatnak helye nincs, az a jelen döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A döntés a közléssel végleges.

A döntést sérelmező ügyfél jogsérelemre hivatkozva, a döntés közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási pert indíthat, keresetlevél benyújtásával. A keresetlevelet a Fejér Vármegyei Kormányhivatalnál kell benyújtani, és a Veszprémi Törvényszéknek kell címezni.

A perben a jogi képviselőt kötelező.

A keresetlevél kizárólag elektronikus úton, a <https://epapir.gov.hu> honlapon keresztül nyújtható be (Kormányhivatali ügyek → Környezet- és természetvédelmi feladatok → Fejér Vármegyei Kormányhivatal).

A végleges döntést a bíróság az ügyfél kérelmére – az ügy érdemi elbírálására lényegesen ki nem ható eljárás szabályszegés kivételével – jogsértés megállapítása esetén, ha a jogi feltételek fennállnak, megváltoztatja, illetve megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, és ha szükséges, a Fejér Vármegyei Kormányhivatalt új eljárás lefolytatására utasítja. Jogsértés hiányában a bíróság a keresetet elutasítja. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, az ügyfél azonban a keresetlevélben azonnali jogvédelem keretében kérheti a halasztó hatály elrendelését.

Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni, a kérelmet megalapozó tényeket pedig valószínűsíteni kell.

A bíróság a közigazgatási pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A peres eljárás illetékköteles, melyet a bíróság döntése szerint kell megfizetni.

INDOKOLÁS

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (továbbiakban: Engedélyes) megbízásából az Aqualine Z+Z Szolgáltató Kft. ügyvezetője, Zajzon Imre közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelmet nyújtott be a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálata tárgyában a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 10. § (5) bekezdése szerint.

Kérelméhez mellékelte a szakági tervező ÖKOHYDRO Kft. által 2023. április 28-án ÖH-23016 tervszámom készített környezeti hatásvizsgálati dokumentációt. A dokumentációban foglaltak szerint a Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációjához kapcsolódó előkészítés (KEHOP-2.1.3-15-2022-00097) projekt keretében a Balatoni térség ivóvíz ellátásának biztosítása érdekében a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízműkútjának jelenlegi vízjogi engedéllyel rendelkező 7 000 000 m³/év kapacitását 10 950 000 m³/év-re kívánják növelni.

Az R. 1. számú mellékletének 34. pontja szerint „*felszín alatti vizek igénybevétele egy vízkivételi objektumból vagy objektumcsoportból 5 millió m³ /év vízkivételtől*” környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység.

Fentiekre tekintettel a kérelem alapján a környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Fejér Vármegyei Kormányhivatalnál (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) FE/KTF/7082-1/2023. ügyiratszámom 2023. május 8-án közigazgatási hatósági eljárás indult Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálata tárgyában.

Tárgyi eljárás az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és -tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 4. táblázatának 2. pontja alapján **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé** minősített közigazgatási hatósági eljárás.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítottam, hogy hiánypótlás, valamint az eljárás során szakkérdés vizsgálata, és szakhatóság bevonása szükséges, ezért az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 41. § b) pontjában meghatározott feltétel nem teljesül, így a kérelmet teljes eljárásban bíráltam el.

A teljes eljárásra történő áttérésről az Engedélyest az FE/KTF/7082-4/2023. iktatószámú irat megküldésével tájékoztattam. A tájékoztató dokumentumot a Környezetvédelmi Hatóság honlapján is közzétettem.

A dokumentációt áttanulmányozva megállapítást nyert, hogy az nem elégítette ki a hatályos jogszabályokban rögzített előírásokat.

Az Ákr. 44. §-a szerint, ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. *A környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 91/B. § (1) bekezdése szerint az e törvény, valamint a felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben szabályozott közigazgatási hatósági ügyekben hiánypótlásra felhívásnak legfeljebb két ízben van helye.

Fentiekre tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság az Ákr. 44. §-a alapján FE/KTF/7082-5/2023. számon az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére, valamint a környezeti hatástanulmány a jogszabályi követelményekkel összehangolt részletes szakmai kiegészítése tekintetében hiánypótlásra szólította fel az Ügyfelet. Ezen kívül a hiánypótlási felhívást FE/KTF/7082-9/2023. iktatószámú végzésemben hulladékgyűjtési szempontból kiegészítettem.

A hiánypótlási felhívásra reagálva a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. megbízásából eljáró Zajzon Imre 2023. május 17-én az eljárás szünetelését kérte, melyről a Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/7082-10/2023. iktatószámú, 2023. május 18-án véglegessé vált végzésével döntött.

Az eljárás folytatását a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. megbízásából eljáró Zajzon Imre 2023. október 5-én kezdeményezte, az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló bizonylat, valamint a környezeti hatástanulmány szakmai kiegészítésének benyújtását követően.

A Környezetvédelmi Hatóság a szünetelés megszüntetéséről FE/KTF/7082-15/2023. iktatószámú végzésével döntött, mely végzés 2023. október 10-én vált véglegessé.

A R. 8. § (1) és (1a) bekezdéseinek megfelelően, a Környezetvédelmi Hatóság az eljárás megindításáról, valamint a 2023. november 16. napjáig meghirdetett közmeghallgatásról szóló közleményt tett közzé a hivatalban, és a honlapon, továbbá megküldte azt a telepítés helye szerinti település – Fehérvárcsurgó – jegyzőjének, valamint a feltételezhetően érintett települések – Bakonykúti, Csór, Iszkaszentgyörgy, Kincsesbánya, Magyaralmás, Moha és Sárkeresztes – jegyzőjének a közterületen és a helyben szokásos módon történő közhírré tétel céljából.

A tájékoztató megjelenésétől kezdve az érintett nyilvánosság számára a rendelkezéseimre álló dokumentációkba, valamint az ügyfelek részére az eljárás iratanyagába a betekintési lehetőséget a Környezetvédelmi Hatóság ügyfélfogadási rendjének megfelelően folyamatosan biztosítottam.

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 625/2022. Korm. rendelet) 19. § aa) pontja szerint a nemzeti park igazgatóságok állami alaptevékenységük körében ellátják a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály alapján más szerv vagy természetes személy köteles ellátni. A b)-d) pont szerint vezetik a működési területükön lévő védett természeti területek és természeti értékek, valamint az egyedi tájértékek nyilvántartását, gondoskodnak a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetéséhez szükséges elsődleges és másodlagos adatgyűjtésről, illetve működtetik a feladatkörükkel összefüggő területi monitoring és információs rendszert, együttműködnek más információs és ellenőrző rendszerekkel.

Figyelemmel arra, hogy a tervezett tevékenység hatásai a Sárrét (HUDI20044) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 terület (illetve a Sárréti Tájvédelmi Körzet) É-i részét, így a természeti értékeket kezelő szerv működési terület szerint illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság alaptevékenységét is érinthetik, az FE/KTF/7082-39/2023. iktatószámú végzésemben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság mint ismert ügyfél ügyféli jogállását elismertem, egyben nyilatkozattételre szólítottam fel az alábbiakra vonatkozóan:

- a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából tervezett megemelt vízkitermelés miatt a Sárrét (HUDI20044) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 terület (illetve a Sárréti Tájvédelmi Körzet) É-i részén (is) hidrodinamikai modell alapján becsült karsztvízszint csökkenés folytán a tervdokumentáció szerint potenciális hatásként előrejelzett talajvízcsökkenésre vonatkozó természetvédelmi kezelő vélemény,
- a megemelt vízkitermelés Sárrét (HUDI20044) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 területre (illetve a Sárréti Tájvédelmi Körzetre) gyakorolt hatásainak nyomon követését célzó monitoringra vonatkozó természetvédelmi kezelői javaslatok.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság nyilatkozatát 2023. november 15-én adta meg.

A benyújtott dokumentáció, valamint az rendelkezésemre álló iratanyag alapján az alábbiak állapíthatók meg

A Balaton és térsége ivóvíz ellátása modernizációjának célja, hogy a jelentkező felhasználási és távlati fejlesztési igényeket kielégítő mennyiségi és minőségi vízellátás alakuljon ki, továbbá a Balaton és a környező térségek minőségi vízellátása hosszabb távon is biztonságosan és gazdaságosan biztosítható legyen, a környezetvédelmi szempontok érvényre jutása mellett. Ennek részét képezi a Kincsesbányai vízbázis vízkivételének fejlesztése, kapacitásának növelése.

A Kincsesbányai Vízmű jelenleg a rákhegyi vízbázisból kapja a nyers vizet, melyet kezelés után a szintén rákhegyi medencékbe visszajuttatva vezetnek a hálózatba. A kincsesbányai vízműrendszer jelenleg csak közvetlenül a kincsesbányai kistérségi ivóvízellátó rendszerbe szolgáltatja az ivóvizet. A balatoni ellátó rendszerbe a tervek alapján be kell kötni a kincsesbányai rendszert.

A Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázis kihasználtsága az utóbbi években átlagosan 60% körül alakul. A több termeléssel és a fel nem használt vízkészlet átirányításával a Balaton felé a felszíni vízművek kiválthatók lennének.

A vízbázis a Keleti-Bakony DK-i részén található, Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázis víztermelő aknája Kincsesbányától É-ra, kb. 1600 m-re helyezkedik el.

A Kincsesbányai Kistérségi vízmű víztermelése az eredetileg a karsztvíz süllyesztésére kialakított vízaknán keresztül történik. A volt légakna átalakítást követően tartalék funkciót lát el, üzemképes, így víztermelésre bármikor alkalmazható.

A jelenleg – vízjogi engedéllyel – engedélyezett termelés $7\,000\,000\text{ m}^3/\text{év}$ ($19\,178\text{ m}^3/\text{nap}$). A többlettermelést úgy kívánják megvalósítani, hogy a jelenlegi engedélyezett termelést $10\,950\,000\text{ m}^3/\text{év}$ ($30\,000\text{ m}^3/\text{nap}$) értékre kívánják emelni. A víztermelés továbbra is a Rákhegy II karsztaknán keresztül valósulna meg. Ez alapján a Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázison várható többlet vízigény $3\,950\,000\text{ m}^3/\text{év}$ ($10\,822\text{ m}^3/\text{nap}$).

A többlet vízigény az év folyamán nem folyamatosan jelentkezik, hanem a balatoni üdülőterület vízigényéhez igazodva, a nyári csúcs idején.

Az engedélyezett tevékenységre vonatkozó általános adatok, a telephely fő műszaki létesítményeit határozatom 3. pontjában kerültek részletesen ismertetésre. A vízaknában a nyugalmi vízszint 120 mBf körül van.

A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízbázis térségében a DRV Zrt. 9 db monitoringkutát üzemeltet.

A környezethasználattal érintett ingatlanok határozatom 3. pontjában kerültek felsorolásra.

A megvalósítás a pénzügyi forrás rendelkezésre állásának függvényében fog történni, akár több ütemben is, tervezetten 2025. és 2030. közötti időszakban. A kapacitáskihasználás folyamatos lesz.

A vélelmezett hatásterület kiterjedése:

A benyújtott dokumentáció, és kiegészítései szerint a kapacitásbővítés hatására a kitermelést végző, Fehérvárcsurgó közigazgatási területén fekvő Rákhegy II karsztakna zaj- és levegőtisztaság-védelmi hatásterülete a létesítmény 70 m-es körzete, míg a felszín alatti vizekre gyakorolt hatások hatásterülete Bakonykúti, Csór, Fehérvárcsurgó, Iszkaszentgyörgy, Kincsesbánya, Magyaralmás, Moha és Sárkeresztes közigazgatási területeit érinti.

A tervezett tevékenység környezeti elemekre gyakorolt hatását vizsgálva az alábbi megállapítások tehetők:

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

A tervezett tevékenység a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján a 10. számú légszennyezettségi zónába tartozik.

A beruházással érintett terület Fejér vármegyében Fehérvárcsurgó külterületén, a 023/20 hrsz. helyezkedik el, Kincsesbányától északra kb. 1600 méterre. A környezethasználattal érintett ingatlanok körét jelen határozatom 3. pontja tartalmazza.

Az építés során porterheléssel, illetve a beavatkozási helyeken üzemelő munkagépek és szállító járművek működéséből származó kipufogógáz kibocsátással (CO, NO_x, CH) kell számolni. Az építkezés idején az átmenetileg megnövekedett járműforgalom a szállítási útvonalon és a telepítés területén okoz minimális többletterhelést. Az építés munkanapokon és nappali időszakban fog történni. A dokumentáció szerint az építés idején a munkagépek kibocsátásának hatásterülete 70 m, a szállítási tevékenységnek a légszennyezési hatásterülete a közút területe tekinthető. A dokumentációban szereplő számítások alapján megállapításra került, hogy az építés során egyik légszennyező komponens sem okoz határérték feletti légszennyezettséget.

A benyújtott dokumentáció alapján egyéb légszennyezőanyag-kibocsátás az üzemelés során nincs, valamint helyhez kötött légszennyező források üzemeltetését nem tervezik.

A felhagyás időszakában az építéshez hasonló hatásokkal lehet számolni.

A határozat 4.1.1.-4.1.4. pontjaiban szereplő előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Lev.R.) 4. § és 5. § (2) bekezdése alapján tettem, figyelemmel a dokumentációban foglaltakra.

Hulladékgazdálkodási szempontból:

A kivitelezés során keletkező hulladékokat szelektíven gyűjtik és hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

Az építés során keletkező inert hulladékokat közvetlen szállítójárműre rakják és elszállítják vagy szállítatják a területről.

Az üzemelés során kommunális jellegű hulladékok keletkeznek. A hulladékot elkerített vagy zárt helyen fóliazsákokban gyűjtik a közútkezelő telephelyén, annak elszállításáig.

Amennyiben a kivitelezési munkálatok során keletkező hulladékok mennyisége meghaladja az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet (továbbiakban: együttes rendelet) 1. számú mellékletében meghatározott küszöbértéket, úgy az együttes rendeletben valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben (továbbiakban: Ht.) foglalt előírásokat be kell tartani, ezért a 4.2.1 pontban előírást tettem.

A 4.2.2 pontban szereplő előírást a Ht. 4. §-a alapján tettem.

A 4.2.3 pontban előírást tettem az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet 13. §-ban és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

A 4.2.4 pontban szereplő előírást a Ht. 31. § (10) bekezdésében foglaltakra tekintettel tettem.

Zaj és rezgésvédelmi szempontból:

A vízkivételi-mű a Keleti-Bakony DK-i részén, Fehérvárcsurgó külterületén található.

A környezethasználattal érintett ingatlanok körét jelen határozatom **3.** pontja tartalmazza.

A legközelebbi Fehérvárcsurgó, Diós u. lakóházak mintegy 235 m-re helyezkednek el északi irányban, Fehérvárcsurgó Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Fehérvárcsurgó Község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 4/2018 (I.31.) önkormányzati rendelete szerint falusias lakóterületen (L_f).

A beruházási terület megközelítése a 8204 - Sárkeresztes-Bodajk összekötő útról leágazó önkormányzati mellékúton lehetséges.

A kincsesbányai vízbázis kútjai a bauxit bányászat során kerültek kialakításra, elsősorban a bánya víztelenítési célokkal. A későbbiekben került kialakításra az ivóvízellátást biztosító rendszer melyeknek fontos eleme a meglévő vízkivételi aknakút.

Kincsesbányán a vízkivétel a DRV Zrt. üzemeltetésében lévő Rákhegy II. karsztaknából történik. A Kincsesbányai Kistérségi Regionális Vízmű az eredetileg 21231/1984. számon kiadott és többször módosított üzemelési engedély alapján működik.

A fejlesztések kivitelezésére a „Balaton térsége ivóvízellátásának modernizációja, a Balaton vízmérlegének komplex javítása, új vízbázisra és megújuló energiaforrásokra alapozva” című projektet indított a DRV Zrt, melynek keretében a Kincsesbánya Rákhegy II. vízbázis bővítése, a vízkivétel kapacitásának növelése tervezett.

Az építés során a munkagépek és szállítójárművek működéséből ered zajbocsátás. Az építkezés csak a nappali időszakban történik, így a munkagépek működése, valamint a forgalomnövekedés is csak jellemzően a nappali időszakban várható.

Az építés során használatra tervezett munkagépek, szállító járművek:

- kisteher autó 3,5 t teherbírás, diesel
- 20 tonna teherbírású diesel teherautó
- daru 100 tonna teherbírású, diesel

A beavatkozások, az elvégzett munkafolyamat időtartama nem több egy évnél.

A számítások alapján megállapítható, hogy az építési fázisban a védendő objektumoknál a munkálatokból eredő zajkibocsátás nem okoz határértéket meghaladó környezeti zajterhelést a védendő létesítményeknél.

A tervezési terület megközelítése a 8204 - Sárkeresztes-Bodajk összekötő út irányából önkormányzati mellékúton (Ady Endre u.) lehetséges. Az építési munkálatokhoz kapcsolódó gépjármű forgalom várhatóan maximálisam 2 db szállítójármű naponta.

Az elvégzett számítások szerint az építéshez kapcsolódó többlet forgalom zajhatása nem befolyásolja a 8204-es összekötő út zajterhelését.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Zajrendelet) 12. § szerint a kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani. Ezen jogszabályhely alapján a **4.3.1** pontban a kivitelezés zajvédelmi követelményére vonatkozó előírást tettem.

Az építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet (továbbiakban: Zaj.hat.R.) 3. § (1) bekezdése, és 2. számú melléklete határozza meg.

A Kincsesbánya - Rákhegyi vízbázis kút (vízakna) és kapcsolódó berendezések meglévő létesítmények, a rekonstrukciót követően változatlan módon fognak működni. A létesítmény üzemeltetése minimális zajkibocsátással jár.

Az üzemszerű működés zajkibocsátás szempontjából meghatározó berendezései épületen belül kerültek, illetve kerülnek elhelyezésre.

Az engedélyezett tevékenységre vonatkozó általános adatok, a telephely fő műszaki létesítményeit határozatom **3.** pontjában kerültek részletesen ismertetésre.

A fejlesztés során a kút nem kerül átalakításra, csak a kútfej és a felépítmény kerül korszerűsítésre. A kút teljesen le van zárva, a kútba 8 db szivattyú kerül beépítésre. A vízkivételi szivattyúk üzemi zajszintje alacsony. A beépített szivattyúk 3 fázisú 400 V-os elektromos motorral meghajtott búvárszivattyúk, 60 m mélységben kerülnek beépítésre az aknába.

A rákhegyi vízműtelepen a tervezés során a jelenleg is üzemelő mellett további hálózati átemelő is kialakításra kerül a kapacitásbővítés miatt. Az átemelő feladata a térségi ivóvízhálózatokba az ivóvíz továbbításra. Az ivóvíz tároló medencéből kifolyó vizet a szivattyúk segítségével juttatjuk a magasabban lévő medencébe vagy hálózatba. A nyomásfokozók vízszintes tengelyű, elektromos hajtású centrifugál szivattyúk, melyek a zárt gépházba kerültek beépítésre, zajszintjük a vonatkozó szabványoknak megfelelő.

A berendezések időszakos karbantartása teherautó és daru használatát jelent. A szivattyúkat szakműhelyben javítják, nem a helyszínen. A karbantartáshoz a szivattyúkat ki kell szerelni a kútból. A munkafolyamat ilyenkor: → a kút felépítményt ledaruzzák a kútról → a kút fejet, illetve a termelőcsöveket ki daruzzák a kútból → a szivattyúkat cserélik és visszaépítik a kútba.

Az esetlegesen megjelenő kisebb hibák elhárítása várhatóan jelentős környezeti zajkibocsátással nem jár.

A dokumentációban foglaltak szerint a technológia, és telepítési körülmények következtében a vízkivételi mű üzemeltetéséből a lakóházaknál érzékelhető zajhatással nem kell számolni, a területre vonatkozó zajterhelési határértékek nagy biztonsággal teljesülnek.

Az üzemelés során többlet gépjármű forgalommal nem kell számolni.

A Zajrendelet 3. § (1) bekezdése értelmében tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű környezeti zajt vagy rezgést okozni.

A Zajrendelet 9. §. (1) bekezdése értelmében a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés feleljen meg a zaj- és rezgésterhelési követelményeknek.

Fenti jogszabályhelyeken alapul a **4.3.2** pontban rögzített előírásom.

A Zajrendelet 11. § (5) bekezdése alapján a környezeti zajforrást üzemeltető a környezeti zajforrás területén és hatásterületén bekövetkező minden olyan változást, amely határérték túllépést okozhat, 30 napon belül, külön jogszabályban foglalt eljárás szerint (bejelentőlapon) köteles bejelenteni a környezetvédelmi hatóságnak. A változásjelentést *a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és a rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról* szóló 93/2007. (XII. 18.) KVM rendelet 3. sz. melléklet szerinti bejelentőlapon kell teljesíteni. Erre vonatkozóan előírásomat a **4.3.3** pontban szerepeltettem

Táj- és természetvédelmi szempontból:

A tervezett ivóvíz-kivétel növeléséhez szükséges létesítmények (azaz a további szivattyúk, kútfej és felépítményének korszerűsítése, hálózati átemelő) a vízakna meglévő telephelyén belül kerülnek elhelyezésre. A telephely nem része országos jelentőségű védett természeti területnek vagy Natura 2000 területnek és az országos ökológiai hálózatnak, továbbá nem tartozik az Országos Területrendezési Terv által kijelölt tájképvédelmi terület övezetéhez sem. A telephely Fehérvárcsurgó belterületének környezetében található, közvetlenül szomszédos a helyi jelentőségű Fehérvárcsurgói-kastélypark természetvédelmi területtel, amely az országos ökológiai hálózat magterületének része is. (Korábban a helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedt a telephely részét képező Fehérvárcsurgó 023/21 hrsz.-ú ingatlanra is, de Fehérvárcsurgó községi önkormányzat képviselő testületének 9/2010. (VI. 30.) számú rendelete a védettséget ezen ingatlan tekintetében nem tartotta fenn.) A kastélypark telephely felőli környezetében a történeti kert szerves részéhez nem tartozó zárt erdőterület található. A telephely a Gaja-patak tárgyi szakaszon mesterségesen létesített (elterelt) medre mellett helyezkedik el.

Az évtizedekkel ezelőtt, az egykor az iszkaszentgyörgyi bauxit bányák víztelenítése érdekében létesített aknához kapcsolódó telephely felszínét zúzalékolt-, aszfalt- és betonburkolat, valamint gyepterület jellemzi. A meglévő létesítmények a telephelyen belül szigetszerűen helyezkednek el. A vízakna a telephely körülbelüli közepén található, attól É-ra a víztartály, amely a legmagasabb és legnagyobb alapterületű építmény. A vízakna körül több melléképület található, illetve a telephelyet behálózzák a felszín alatti vezetékek és tartályok, műtárgyak. Fém és beton létesítmények, aknák, aknafedlapok jellemzőek. A telephely környezetének látványos eleme a DK felől vezető magasfeszültségű légvezeték és annak tartóoszlopa (fém traverz), valamint a transzformátor állomás, amely a telephely áramellátását is biztosítja.

A telephely műtárgyakkal nem fedett felszínén félszáraz-száraz viszonyokat elviselő gyepterület alakult ki, amelyet rendszeresen nyírnak. A telephely egyes területrészein a közelmúltban naperőműveket is létesítettek.

A telephely területén belül a központi részen egy nagyobb facsoport alakult ki, illetve a kerítés mentén és a környező gyeptben található még egyedülálló fák vagy kisebb facsoportok. Ezek zömmel őshonos fajok, de örökzöldek, dísz- és gyümölcsfajok, fajták is megtalálhatók a telephelyen. A telephelyen az eredeti vegetáció jelenleg nem ismerhető fel, a természetes állapot teljesen leromlott.

Halak számára alkalmas élőhely a telephely területén nincs, szaporodásukhoz szükséges vizes élőhely a vizsgált területen nem található. A telephely területén erdei békafajok alkalmi átvonulása, továbbá kozmopolita gyíkfajok jelenléte a gyepterületen lehetséges. A telephelyet határoló kerítés miatt nagy testű emlősfajok előfordulása kizárt vagy csupán eseti, alkalmi, amelyek a kerítés hézagain keresztül juthatnak be. Denevérfajok telelésére és szaporodására alkalmas üregek, barlangok, romos épületek vagy odvas fák a beruházási területen nincsenek. Denevérek esetleges előfordulása a terület felett csak táplálékszerzés céljából jellemző. A gerincesek törzséből a madarak osztályába tartozó fajok emelkednek ki faj- és egyedszámban egyaránt. A vizsgált beruházási terület és környezetének madárvilága a bakonyi és vértesi erdőkhöz köthető fajokból tevődik össze, amelyek többsége gyakori, általánosan elterjedt faj. A szomszédos kastélyparkban számos madárfaj fészkel, táplálkozik vagy rendszeresen átvonul, amelynek egyedei táplálkozás céljából a több mint kéthektáros telephely területét, főként azok fás részeit gyakran felkeresik. A fajok többsége természetvédelmi oltalom alatt áll, de hazánkban gyakori fajok. A zavarás és a telephelyen kialakult (szegényes) élőhelyek miatt a közvetlenül érintett terület zoológiai szempontból jelenleg nem tekinthető jelentős élőhelynek.

Fentiek alapján a tervezett ivóvíz-kivétel növeléséhez szükséges létesítmények elhelyezése természetvédelmi szempontból értékesebb élőhelyek igénybevételével vagy megszüntetésével közvetlenül nem jár.

A vízbázisból kitermelt ivóvíz mennyiségének tervezett növelése ugyanakkor közvetett hatásokkal is járhat, amelyek a telephelyen kívüli, annál sokkal nagyobb területre is kiterjedhetnek. Ennek feltárására az eredetileg benyújtott dokumentációt a felszín alatti vizek védelmére (ebben a felszíni vizekre és a felszíni alatti víztől függő ökoszisztémákra) vonatkozóan kiegészítették. Ennek keretén belül a többlet-termelés miatt csökkenő karsztvízszintek várható alakulásának értékelését, illetve a hatásterület lehatárolását hidrodinamikai modellezéssel végezték.

A modellezés eredménye szerint a közvetett hatásterület 127,35 km² kiterjedésű, ahol a vízkitermelés hatására különböző mértékű karsztvízszint-csökkenés várható. A többlettermelés miatti vízszintcsökkenés a legjelentősebb mértékben a termelőaknától D-DK-re várható.

A várható karsztvízszint-csökkenésnek természetvédelmi vonatkozásai is vannak: számolni kell a hatásterületen lévő karsztforrások hozamának csökkenésével, a hatásterületen lévő, a karsztrendszerrel kapcsolatban álló kisvízfolyások hozamának csökkenésével, továbbá a Sárrét É-i része talajvízszint-csökkenéssel is potenciálisan érintett lehet (ez utóbbi a Sárrét földtani felépítéséből valószínűsíthető). A hatásterület egyéb részein talajvízszint-csökkenést nem prognosztizáltak.

Az elvégzett felmérés szerint a karsztvízszint-csökkenéssel érintett hatásterületen egy üzemelő forrás található, a hatásterületen lévő további (6 db) forrás elapadt (a bányászati célú vízkitermelés felhagyása óta, azaz a visszatöltődött karsztvíz ellenére sem szólaltak meg újra, így újbóli működésük a jelenlegi kitermelés mellett sem várható).

A hatásterületen lévő, Fehérvárcsurgó beépített belterületén fakadó, a bányászat felhagyása után újra megszólaló Tó-forrás vizét a fakadási helyétől jelenleg drénekkal vezetik el a meglévő árkok és csapadék csatornák felé, így sajnos jelenleg közvetlenül nem kapcsolódik hozzá olyan ökoszisztéma, amelyet jelentősen befolyásolna.

A felmérés szerint továbbá a karsztvízszint-süllyedéssel érintett területen 1 db olyan kisvízfolyás (Guttamási-vízfolyás) van, amely a karsztrendszerrel szorosabb kapcsolatban áll. Ez a vízfolyás ugyanakkor a tervezett többlettermeléstől függetlenül, kizárólag éghajlati hatásra is kiszáradhat, így a felszín alatti víztestből származó vízutánpótlás nem tekinthető – egyedüli – limitáló tényezőnek.

A hozamcsökkenés összességében negatív hatásának értékelhető a források, illetve kisvízfolyások vonatkozásában is (hiszen a hozamcsökkenés a kisvízfolyás és végső soron a források vizét befogadó vízfolyás vízhozamára is hatással van), ugyanakkor ennek mértéke – a jelenleg rendelkezésre álló információk és a fentiek figyelembevételével – elviselhetőnek becsülhetők.

A talajvízszint-csökkenéssel potenciálisan érintett Sárrét É-i részéhez tartoznak a Sárrét Tájvédelmi Körzet, illetve a Sárrét (HUDI20044) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 terület É-i részei, illetve ex lege védett lápterületek is.

A karsztvízszint-csökkenésből eredő esetleges talajvízszint-csökkenés Sárrét É-i részét érintő várható mértéke a jelenlegi ismeretek alapján nem becsülhető meg pontosan. A Sárrét talajvízszintjének alakulását ugyanakkor valószínűsíthetően a csapadék és a felszíni hozzáfolyás befolyásolja nagyobb mértékben, amelyet alátámaszthat, hogy a bányászati célból végzett vízkitermelés csúcsidejében (amely során a most tervezett mennyiség közel négyszerese került kitermelésre) sem alakultak át gyökeresen a Sárrét élőhelyei, illetve a visszatöltődött karsztvíz (azaz a karsztvíztároló regenerálódásának) ellenére is szárazodási folyamatok tapasztalhatók.

A hatásterülethez (azaz a karsztvízszint-süllyedéssel érintett területhez) tartoznak a Keleti-Bakony (HUBF20001) és a Móri-árok (HUDI20033) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 területek egyes részterületei, továbbá a helyi jelentőségű Fehérvárcsurgói-kastélypark természetvédelmi terület is, de a benyújtott tervdokumentáció és a rendelkezésre álló információk alapján ezek a karsztrendszerrel szorosabb kapcsolatban nem állnak, így a többlet vízkitermelésnek érdemi hatása ezen területek vonatkozásában előreláthatólag nem várható.

Tárgyi eljárásban a Környezetvédelmi Hatóság FE/KTF/7082-41/2023. iktatószámú végzésében a természetvédelmi kezelő Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban: DINPI) ügyféli jogállását megállapította, illetve a tervezett tevékenység vonatkozásában nyilatkozatát is kérte. A DINPI a DINPI/6076-1/2023. ügyiratszámú nyilatkozatában a tevékenységet kizáró okot nem jelzett, ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a Sárrét É-i részén több szivárgóvízes forrás is ismert, amelyek vízhozamának a karsztvízszint-csökkenésből eredő alakulása jelenleg nem ismert, így ennek élővilágra gyakorolt hatásai sem becsülhetők meg jelenleg teljeskörűen. A DINPI ügyféli nyilatkozatában kitért arra a megfigyelésre is, amely szerint a vízfolyások mentén gyakran találtak a források nyilvántartásában nem szereplő, tehát forrásként nem regisztrált, akár csak időszakos szivárgóvízes foltokat, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak egy-egy (kis)vízfolyás hozamához. Az érintett területen többek között a Gaja és a Mór-Bodajki-vízfolyás, illetve ezek mellékvizei lehetnek ilyenek. Mivel ezeknek a szivárgóvizeknek sem az érintett ökoszisztémákban jelenleg érvényesülő hatását, sem a tervezett beruházás várható (ezek vízhozam változására gyakorolt) hatását nem ismerjük, ezért ennek az élővilágra gyakorolt hatásai sem becsülhetők meg egyértelműen.

A benyújtott és kiegészítésként megküldött dokumentációban vizsgálták és értékelték a karsztvízszint-süllyedés várható területét, mértékét (illetve annak hatásait), amelyhez hidrodinamikai modellt alkalmaztak. Ez a jelenleg rendelkezésre álló adatok és információk szintjén elfogadható, ugyanakkor a modellek alkalmazása esetén a bizonytalansággal is számolni kell, így az előrejelzett hatásterület tényleges kiterjedését és a karsztvízszint-süllyedés tényleges mértékét, illetve annak hatásait a többlet vízkitermelés alatt folyamatosan ellenőrizni, vizsgálni, monitorozni szükséges (a hosszútávú hatások nyomon követése érdekében is).

A R. 10. § (4) bekezdésének a) és b) pontja értelmében a környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között elő kell írni azokat az intézkedéseket, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére, és – ha

lehetséges – kiegyenlítésére vonatkoznak, továbbá előírható rendszeres környezetvédelmi és természetvédelmi ellenőrzés, ideértve mérő-, megfigyelő-, ellenőrző rendszer kialakítását is. A R. 10. § (4a) bekezdése szerint ezen környezetvédelmi és természetvédelmi ellenőrzés tárgyát képező paraméterek típusát és az ellenőrzés időtartamát a tevékenység jellegéhez, helyéhez és volumenéhez, valamint a környezetre gyakorolt hatások mértékéhez igazodva, az arányosság szem előtt tartásával kell meghatározni.

Előbbieket mérlegelve értékelhetők – a vízkitermelés hatásainak folyamatos monitorozása mellett – a karsztvízszint-csökkenés negatív hatásai természetvédelmi szempontból elviselhetőnek, azt is figyelembe véve, hogy a Sárrét területén további talajvízszint-csökkenés természetvédelmi szempontból hátrányos. Mindezeket összességében tekintve a Natura 2000 területre jelentős hatás előreláthatólag nem várható, ugyanakkor a Natura 2000 területre gyakorolt esetleges hatások (így a talajvízszint-csökkenés) megfigyelése, illetve ellenőrzése mindenképpen szükséges.

Tájvédelmi szempontból: A vizsgált telephely a Móri-árok alacsonyan fekvő térszínén, Fehérvárurgó külterületén, lakott terület közelében, jellemzően mező- és erdőgazdasági tájhasznosítású területen, kisebb részben ipari-gazdasági, energetikai és turizmus által használt terület (Fehérvárurgói Károlyi kastélypark) közelében, azaz többféle használatú tájrészletben helyezkedik el. A telephelyen a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel. A telephely ugyan közvetlenül szomszédos a helyi jelentőségű Fehérvárurgói-kastélypark természetvédelmi területtel, de a kastélypark a telephely felé zárt erdőszegéllyel határolt, illetve domborzatilag is elkülönül. A kastélypark értékes tájképi elemei, koros fái és tava több mint 500 méterre található. Az érintett tájrészletben a tájképi jellegzetességek közül a kastélypark közelsége ellenére a tájképet kedvezőtlenül befolyásoló elemek (főleg szántók, ipari hasznosítású területek) vannak túlsúlyban. A vizsgált ipari-gazdasági telephely a Móri-árokban kis területen lokalizálható, szigetszerű elhelyezkedésű és az erdők (kastélypark), valamint a Gaját kísérő fás-cserjés társulások takaró hatásának következtében jellemzően közvetlen előtérként látható a tájrészletből. A hullámzó felszín és az erdők, facsoportok, erdőszávok miatt a telephely többnyire 300 m-nél nagyobb távolságról már nem vagy nem jellemző módon, kis területről látszik. A tervezett beruházás kapcsán jelentősebb kiterjedésű további létesítmény, berendezés elhelyezése a telephelyen nem tervezett. Jelentős tájképi változás a beruházás során nem várható, a tájkép jellege nem változik meg.

A tájszerkezetet a tervezett tevékenység nem befolyásolja, mivel már meglévő telephely változatlan formában történő üzemeltetése prognosztizálható. A tájkaraktert már évtizedek óta (1969-től) a Rákhegy II. kitermelő kút, a szomszédos, közel 40 hektáros kastélypark, a környező erdőterületek és az azokat feltáró közlekedési útvonalak határozzák meg.

A tervezett beruházás közvetett hatásaiból (azaz a karsztvízszint-csökkenésből) a tájképre gyakorolt érdemi hatások előreláthatólag nem várhatók.

Mindezek alapján a tervezett beruházás ellen táj- és természetvédelmi szempontból összességében kizáró ok vagy jelentős hatás a rendelkezésre álló adatok alapján nem merült fel, ugyanakkor az előrejelzett hatásterület tényleges kiterjedését és a karsztvízszint-süllyedés tényleges mértékét, illetve annak hatásait a többlet vízkitermelés alatt folyamatosan ellenőrizni, vizsgálni, monitorozni szükséges.

Táj- és természetvédelmi előírásokat a határozatom **4.4** pontja tartalmazza.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 5. § (1) bekezdése alapján minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában. A Tvt. 43. § (1) bekezdése értelmében a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása tilos. Mindezekre tekintettel a kivitelezés időszakára és módjára vonatkozóan előírások kerültek rögzítésre.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a Kvt. 91/D. § (2) bekezdésének, illetve a Tvt. 3. § (2) bekezdésének értelmében a határozat hivatalból a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelmével is módosítható vagy visszavonható, ha a közérdek érvényre juttatása érdekében azt környezetvédelmi, természetvédelmi vagy vízügyi szempontok szükségessé teszik.

Amennyiben a tervezett ivóvíz-kivétel növelése során az előre jelzettekhez képest jelentős mértékű vagy további negatív hatások jelentkeznek, a Környezetvédelmi Hatóságnak mérlegelnie kell az engedély módosítását vagy visszavonását is.

Klímakockázati értékelés

Magyarország földrengésveszély szempontjából egyik veszélyeztetett régiója a Komárom-Berhida vonalban található zóna, amely vonal környezetében több magyarországi szinten jelentősebb földrengés pattant ki a történelem során. A vízbázis ennek a zónának a peremén található, ahol már kisebb a veszélyeztetettség.

A vízbázis létesítményeit árvízi elöntés, belvíz nem fenyegeti.

Éghajlatvédelmi szempontból az érzékenység és kitettség tekintetében megállapításra került, hogy a projekt egy adott éghajlat változási hatásra nem érzékeny.

A dokumentációban foglaltak szerint a kockázatértékelés során végzett elemzés eredménye azt mutatja, hogy nincsenek magas besorolású potenciális hatások, így további lépésekre nincs szükség a projekt klímabiztossá tétele érdekében.

A jövőben történő éghajlatváltozás hatásaihoz, a napsütötte órák számának növekedéséhez, valamint a hőmérséklet emelkedéséhez környeztikímélő (pld. napelem) megoldásokkal lehet alkalmazkodni.

A tervezett beruházás nem hat a hatásterület éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességekre.

Üvegházhatású gáz kibocsátását a kivitelezési munkák okoznak. A kivitelezés kibocsátása átmeneti, az üzemelésé tartós, a létesítmény felhagyásáig

Az igénybe vett terület a beruházás elkészülte után részben gyepesített, cserjésített rekultivált rézsű és egyéb terület lesz.

A burkolt felületek mindenképpen zöldfelület veszteséget jelentenek, a nem burkolt felületeken a növénytelepítési tervek szerint gyepes, cserjés rekultivált terület alakul ki.

A tervezett műszaki infrastruktúra önmagában nem jár üvegházhatású gáz kibocsátásával.

A műszaki megoldás kidolgozásánál az egyik alapvető cél az volt, hogy a tervezett rendszer éves összes energia igénye lehetőség szerint megújuló energiaforrásokból önellátó legyen. A nyomásfokozáshoz elsősorban a víz és szolár energiaforrást vették igénybe. Az energiatermelést az évi összes energia igényhez igazították. Így a nyomásfokozáshoz szükséges energiatermelést egy 23 ha nagyságú területen lévő napelem telep biztosítja. Az energia telep a nyomásfokozó telepre termel, a fölös energia az elosztóhálózatba kerül, illetve amennyiben nincs saját energiatermelés, akkor energiavételezés történik.

A napelemek energia egyenleg és karbon lábnyom szempontból az egyik legzöldebb, környezetet legkevésbé terhelő energetikai megoldást jelentenek.

Megállapítások érdemi kérdések vonatkozásában

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 624/2022. Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi hatóság a 3. mellékletben meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja, ha a 3. melléklet szerinti előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban valamint az egységes környezethasználati engedélynek a R. 20/A. § (4) és (6) bekezdése szerinti felülvizsgálatára irányuló eljárásban (a továbbiakban: felülvizsgálati eljárásban) a 3. mellékletben megjelölt feltételek fennállnak.

Környezet- és település-egészségügyi szempontból (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 3 pontja)

A DRV Zrt Kincsebánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálat tárgyában indult eljárásban a szakkérdést megvizsgálva megállapítottam, hogy a benyújtott dokumentációban foglalt tevékenység közegészségügyi szempontból egyéb vonatkozásban a határozat 5.1 pontjában foglalt feltételek betartása mellett eleget tesz a Kvt. előírásainak, a R-nek, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletnek, a Lev.R.-nek, valamint az egyéb hatályos közegészségügyi rendelkezéseknek és engedélyezhető a dokumentációban foglaltak betartásával, valamint a rendelkező részben rögzített feltételek előírásával.

Kulturális örökségvédelmi szempontból (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 4. pontja):

A rendelkezésekre álló iratok alapján megállapítottam, hogy a tárgyi beruházás „A Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációjához kapcsolódó előkészítés (KEHOP-2.1.3-15-2022-00097) projekt” keretén belül valósul meg, amely a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 20. pontja alapján nagyberuházásnak minősül. A beruházás vonatkozásában az ERD elkészítéséhez szükséges régészeti terepbejárásra a MNM a Hatóságomhoz benyújtott kérelem alapján engedéllyel rendelkezik.

Az 5.2 pontban rögzített kikötéseket az alábbiak alapján tettem:

5.2.1. pont: A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése alapján nagyberuházás esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíttetni, amelyet a Kötv. 23/D. § (3) bekezdése és a Kr. 3. § (3) bekezdése alapján az MNM készít el. A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 39. § (1) bekezdése szerint az ERD két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltárási (ERD-II.). A Kötv. 23/C. § (5) bekezdése szerint az ERD készítése során – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – próbafeltárást kell végezni, amely nem a megelőző feltárás része. Kötv. 23/D. § (1) és (2) bekezdése alapján az ERD záródokumentuma a feltárási projektterv, amely meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A Kötv. 23/D. § (4) bekezdése szerint a feltárási projekttervet a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a beruházó részére megküldi, majd a beruházó által jóváhagyott anyagot a Kötv. 23/D. § (4) bekezdése alapján az MNM megküldi a projekttervben szereplő, a régészeti feladatellátás elvégzésére megjelölt intézménynek, valamint az MNM-nak.

5.2.2. pont: Az elkészült feltárási projekttervet tartalmazó teljes előzetes régészeti dokumentáció benyújtási idejét a Kr. 40. § (7) bekezdése határozza meg, amely alapján a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

A termőföldre gyakorolt hatások szempontjából (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 6. pontja):

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációt az Ökohydro Kft. (9700 Szombathely, Kőszegi u. 8. fsz. 2.) állította össze. A Balaton és térségének ivóvízellátása a meglévő művek állapotát és korát tekintve jelentős felújításra szorul. Az ivóvízellátás jelenleg 3 pilléren nyugszik: 1. nyirádi karsztvíz, 2. helyi karsztforrások, illetve mélyfúrású kutak, 3. Balaton felszíni vízkivételek. A tervezési feladat alapvető célja, hogy a jelentkező felhasználási és távlati fejlesztési igényeket kielégítő mennyiségi és minőségi vízellátás alakuljon ki, továbbá a Balaton és környező térségek minőségi vízellátása hosszabb távon is biztonságosan és gazdaságosan megoldható legyen.

A fejlesztés másik fő célja, hogy a rendelkezésre álló vizet a fogyasztókhöz eljuttató megfelelő kapacitású hálózatot alakítsanak ki. A hálózaton a szükséges nyomásfokozók kiépítését meg kell tervezni. A hálózatba jelentős számú és méretű kiegyenlítő medence kerül kiépítésre. A medencékkel kell kiegyenlíteni a napi vízigények és a rendszer lehetőségei közötti különbségeket.

A vízkivétel növelése mellett a vízkezelési kapacitást is szükség szerint bővíteni kell. A kincsebányai vízmű rendszer jelenleg csak közvetlenül a kincsebányai kistérségi ivóvízellátó rendszerbe

szolgáltatja az ivóvizet. A balatoni ellátó rendszerbe a tervek alapján be kell kötni a kincsesbányai rendszert. A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízbázison jelenleg 1 db akna üzemel, ez a Fehérvárcsurgó 023/20 hrsz.-ú kivett bányatelep művelési ágú ingatlanon található, szomszédságában található termőföld (Fehérvárcsurgó 023/31 hrsz.-ú szántó). A fejlesztés során a kút nem kerül átalakításra, csak a kútfej és a felépítmények korszerűsítése történik, illetve hálózati átemelő is kialakításra kerül.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció több helyen kitér a talajra mint hatásviselő környezeti tényezőre, ami talajvédelmi szempontból megfelelő.

A talajvédelmi hatóság hatásköre „a termőföld védelméről” szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tfvt.) 32. § (1) bekezdése alapján a termőföldekre terjed ki. A Tfvt. 2. § 19. pontja szerint a termőföld az a földrészlet, mely az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva. A 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 6. pontja szerint a talajvédelmi hatóság a környezeti hatásvizsgálati eljárásban akkor vizsgálja a termőföldre gyakorolt hatásokat, ha az eljárás termőföldön vagy azzal szomszédos földrészleten megvalósuló beruházás vagy tevékenység engedélyezésére irányul.

Fentiekre tekintettel jelen eljárásban a talajvédelmi szakkérdés vizsgálata a vízbázis szomszédságában lévő termőföld tekintetében indokolt.

A Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálatával szemben a talajvédelmi hatóságként kifogást nem emelek és az 5.3 pontban rögzített talajvédelmi előírásokat teszem.

Az erdőre gyakorolt hatások az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének szempontjából (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 7. pontja) a Pest Vármegyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály (továbbiakban: Erdészeti Főosztály) a szakkérdés vizsgálatát PE/ERDŐ/9788-2/2023 számon adta meg:

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. megbízásából az Aqualine Z+Z Szolgáltató Kft. kérelmére a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálata tárgyában indult eljárás dokumentációját áttekintettem.

A dokumentációban foglaltakkal erdészeti hatósági szempontból egyetértek.

A 624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 7. pontjában foglaltak alapján az erdészeti szempontból vizsgálandó szakkérdés a következő:

ha az eljárás erdőt érint, és ugyanezt a szakkérdést korábban önálló eljárásban vagy szakhatóságként nem vizsgálták:

- a) az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata,
- b) ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az a) pontban foglaltakon túl az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének a vizsgálata.

A megküldött dokumentációt áttekintve megállapítottam, hogy a tervezett létesítmény nem érint közvetlenül az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. tv. (Evt.) 6. § (1) bekezdés szerinti erdőt.

Az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének vizsgálata adott ügy kapcsán nem szükséges.

A tervezett létesítménynek a környező erdőkre gyakorolt közvetett hatása várhatóan nem jelentős, ezért azt erdészeti hatósági szempontból nem kifogásoltam.

Az Erdészeti Főosztály hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 2. számú melléklete állapítja meg.

Szakhatóság közreműködése

Az Ákr. 55. § (1) bekezdése értelmében törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben és határidőben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet 1. melléklet 9. pontja alatt szereplő táblázat 2., 3. és 4. pontja, valamint 20. pontja alapján tárgyi eljárásba szakhatóságot kell bevonni.

Fentiek alapján FE/KTF/7082-19/2023. iktatószámom megkerestem a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát, FE/KTF/7082-20/2023. iktatószámom a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot – mint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét – valamint FE/KTF/7082-21/2023. iktatószámom a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot – mint területi vízügyi/vízvédelmi hatóságot – mint szakhatóságokat a hatáskörükbe tartozó szakkérdésekre kiterjedő, jogszabályi előírásoknak megfelelő állásfoglalásuk megadása érdekében.

A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztály mint első fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság *az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésére tekintettel a szakhatósági megkeresést 35700/8349/2023.ált. ügyszámú végzésével áttette a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság részére.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat, mint hatáskörrel rendelkező országos vízügyi/vízvédelmi hatóság **35000/7871-1/2023.ált.** számon a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából, az érintett karsztvíz-bázisból történő vízkitermelés évi 7.000.000 m³-ről 10.950.000 m³-re tervezett növeléséhez határozatom 6.1 pontjában rögzített előírásokkal szakhatósági hozzájárulását megadta.

A szakhatósági állásfoglalás indoklása:

„I. Előzmények, előzetes megállapítások

A Dunántúli Regionális Vízművek Zrt. (8600 Siófok, Tanácsház u. 7., a továbbiakban: DRV Zrt.) „A Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációjához kapcsolódó előkészítés (KEHOP-2.1.3-15-2022.00097) projekt” (a továbbiakban: Projekt) keretében az ÖKOHYDRO szaktervezésében elkészítette a Dokumentáció részét képező környezeti hatástanulmányt. Továbbá a Kormányhivatal FE/KTF/7082-5/2023. számú végzése szerinti hiánypótlásként nyújtotta be a környezeti hatástanulmányt megalapozó, szintén a Dokumentáció részének tekintett, a SMARAGD GSH Környezetvédelmi és Szolgáltató Kft. által készített, 2023/2-2/2 munkaszámú szakanyagát. A szakanyag a „Dunántúli-középhegységi karsztvízszint emelkedés okozta jelenségek állapot rögzítése, a várható emelkedés modellezése KEHOP-1.1.0-15-2017 00010 nevű projekt keretében elkészített” „Többlet lokális modellek–Kincsesbánya (Rákhegy) lokális modell DRV fejlesztési változattal” címmel készült.

A Kincsesbányai Vízmű, melynek része a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna, jelenleg vízjogilag engedélyezett (az alapengedély száma: 20065/1984., melyet azóta többször módosítottak) karsztvíz kitermelése naponta 19.178 m³, azaz 7.000.000 m³/év. A Dokumentáció alapján a tervezett környezethasználat célja a 8052 Fehérvárcsurgó 023/20 hrsz.-ú ingatlanon nyilvántartott Vízbázisból már engedélyezett felszín alatti karsztvíz-kivétel 30.000 m³/napra, azaz 10.950.000 m³/évre növelése, ami jelen esetben 56%-kal meghaladja az engedélyezett mennyiséget.

A Kormányhivatal a fent hivatkozott számon megkereste a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint területi vízügyi és területi vízvédelmi hatóságot (a továbbiakban: Igazgatóság), hogy a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban – vízgazdálkodási és vízvédelmi hatáskörében eljárva – adjon szakhatósági állásfoglalást.

A Projektet, és így annak részét képező tervezett környezethasználatot az egyes ivóvízminőségjavítási, szennyvíz-elvezetési és -tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2017. (IX.4.) Korm. rendelet) 1. melléklet 4. táblázata nemzetgazdasági szempontból kiemelt ügyé nyilvánította.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (5)

bekezdése szerint „a Kormány a 3. melléklet 23. és 42. pontja szerinti beruházások esetén az 1. melléklet szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban, valamint a vízgazdálkodási és vízvédelmi célú projektek esetén, továbbá a gyorsforgalmi közúthálózat fejlesztése során az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. sorában meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdésben országos illetékességgel eljáró szakhatóságként az országos vízügyi hatóságot és az országos vízvédelmi hatóságot jelöli ki.”

A megkeresés alapján az Igazgatóság megállapította hatáskörének hiányát és azt a csatolt Dokumentációval együtt a 35700/8349-1/2023.ált. számon az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 17. §-a alapján áttette a BM OKF-hez, melyről egyúttal a Kormányhivatalt értesítette.

A vízgazdálkodásra, illetve a vizek védelmére vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.), illetve a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.), a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Favir.) és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fevir.), valamint a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet) (a továbbiakban együttesen: vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok) tartalmazzák.

A BM OKF jelen szakhatósági állásfoglalást a rendelkezésére bocsátott Dokumentációban foglaltak, valamint a vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok szerinti vizsgálata alapján alakította ki, figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra,

- az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdése, illetve annak 1. számú melléklete 9. táblázat 2. és 3. pontjaira, valamint
- a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet) 5. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakra, továbbá a
- a Kvt. 66/A. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, továbbá tekintettel
- a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet) 10. § (3) bekezdésére, mely alapján a Kormány országos vízügyi hatóságként, továbbá országos vízvédelmi hatóságként – országos illetékességgel – a BM OKF-et jelöli ki.

A fentebb említett 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet jogszabályhelye szerint az alábbi szakkérdéseket kell megvizsgálni:

- Annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.
- Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.
- Annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A BM OKF a szakhatósági állásfoglalása kialakítása során figyelemmel volt a Magyarország felülvizsgált, 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Kormányhatározat (a továbbiakban: VGT3) mellékletében foglaltakra is.

II. A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A Dokumentáció alapján tett megállapítások:

A Projekt célja, hogy a DRV Zrt. a Balaton üdülőterület jövőbeli vízellátása során a Balatonból történő felszíni vízkivételeket részint kiváltsa. A DRV Zrt. a vízellátási feladatokat közérdekből közszolgáltatásként végzi, a jelenleg kiépített vízellátási intézkedései közé tartozó vízellátási intézkedések.

A lehetséges kiváltásra illetve a balatoni regionális vízellátó rendszerbe történő bekötésre vonatkozóan a DRV Zrt. 2002 óta több koncepciót is kidolgozott, így:

- *Mura folyó kavicssteraszából új galériás vízkivétel kiépítése,*
- *az általa üzemeltetett Nyírádi vízbázis kitermelésének bővítése, valamint*
- *szintén az általa üzemeltetett Kincsesbányai Vízmű, Vízbázis kapacitásbővítése.*

A Kincsesbányai Vízmű a Vízbázisból kapja a karsztvizet, melynek kitermelésére szolgáló vizaknát a korábbi bauxitbányászati tevékenység során a karsztvízszint süllyesztésre alakították ki.

A Kincsesbányai Vízmű jelenleg csak közvetlenül a kincsesbányai kistérségi ivóvízellátó rendszerbe szolgáltatja az ivóvizet. A balatoni regionális vízellátó rendszerhez, azon belül a balatonfüredi vízellátó rendszerhez történő csatlakozás a Projekt további elemeinek külön tervei alapján valósul meg.

A Dokumentáció csak a Projekt tárgyi eleme, a Kincsesbányai Vízmű területén (ingatlanján) belüli kitermelés-fejlesztés várható környezeti hatásait vizsgálja.

A Dokumentáció szerint a felszín alatti karsztvíz-kivétel növeléséhez a meglévő vizakna (260 méter mélységgel és 5 méter átmérővel) műszakilag megfelel, amiből a szivattyúzás kb. 42 méter mélyről történik. A tervezett napi 30.000 m³ vízkitermelést a jelenlegi kettő helyett nyolc búvárszivattyúval biztosítanák. A vízkitermelés növelése miatt a vizakna kútfejét és felépítményét át kell alakítani, valamint meg kell építeni a vízellátási igényeknek megfelelő hálózati átemelő műtárgyat is.

A vízkitermelés növelése kapcsán a további részletes vízföldtani vizsgálat és monitorozás főkérdése, hogy a korábbi bányászati tevékenység befejezése után a fokozatosan visszaálló térségi karsztvízszintre a tervezett környezethasználat a gyakorlatban miként fog hatni, illetve szükséges-e módosítani a már kijelölt védőidomokat, védőterületeket, védőövezeteket.

Felszíni vizek

A Dokumentáció szerint természetes felszíni víz, vagy felszíni vízi vízellátási intézkedés a Kincsesbányai Vízművet nem érinti. A Kincsesbányai Vízmű és a Vízbázis a Móri-árok alacsonyán fekvő térszínén található, de jóval magasabban, mint az árvízveszélyes területek, így a tervezett tevékenység az árvíz és a jég levonulására bizonyosan nincs hatással.

A Kincsesbányai Vízmű telephelyének vízellátása, csapadékvíz elvezetése (természetes módon) és a szennyvízgyűjtése rendezett, a tervezett környezethasználat a kialakított telephelyi struktúrát nem érinti.

A vízkitermelési kapacitás bővítése a szennyvízképződésre nincs hatással, mert többlet szennyvíz nem keletkezik.

A Dokumentáció szerint a Projekt egyik deklarált célja, hogy a Balatonból kiemelt felszíni vizek mennyiségét csökkentse, ez a törekvés a Balaton természetes vízháztartásában igen csekély mérvű pozitív változást jelenthet.

A tevékenység a VGT3 szerint kijelölt felszíni víztestet nem érint, így a felszíni vizek esetében környezeti hatásról nem beszélhetünk.

A Dokumentáció szerint a felszínen kibukkanó természetes karsztforrások hozamának csökkenése a felszíni vizek mennyiségében is jelenhet csökkenést, de ennek nagysága az elvégzett modellezéssel sem becsülhető.

Felszín alatti vizek

A Dokumentáció bemutatta, hogy a vízkitermelés növelésével érintett vízadó a Dunántúli-középhegységi főkarsztvíztárolójának része.

Az érintett karsztvíztárolót főként triász és alsó-jura korú karbonátos kőzetek alkotják, amely regionális kiterjedésű, nagy vastagságú és kiváló vízvezető képződmény.

Az érintett Móri-árokban az alaphegységet fedő fiatal törmelékes összlet felső része víztároló homok és kavics, amit viszonylag vastag agyagos rétegsor választ el a karsztos kőzetektől.

A vizsgált érintett karsztvíztárolót bonyolulttá teszi az ÉK-DNy-i irányú csapású hosszanti és ÉNy-DK irányú haránttörések sokasága. Ezen tény a terület vízmozgására (karsztvíz) is hatással van.

A Dokumentáció részét képező szakanyagban szereplő – négy fő képződménycsoportra kiterjedő – modellezés bemutatta, hogy a bányászati vízkivételek megszűnése után milyen jellegű és mértékű a visszapótlódás, a karsztvízszint emelkedés milyen környezetvédelmi, természetvédelmi, vízkészlet-gazdálkodási problémákat és feladatokat indukál.

A Vízbázis a VGT3 szerinti Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony alegység területén fekszik, amely a Duna részvízgyűjtőhöz tartozik.

A legfelső felszín alatti víz a területen az sh.1.2. kódszámú, Dunántúli-középhegység-Séd-Nádor-vízgyűjtő (talajvíz) elnevezésű víztest, aminek a kémiai állapota és mennyiségi állapota egyaránt jó.

A következő felszín alatti víztest a h.1.2. Dunántúli-középhegység-Séd-Nádor-vízgyűjtő elnevezésű víztest, aminek a kémiai állapota és mennyiségi állapota szintén jó.

A karsztvíz a k.1.1. kódszámú Dunántúli-középhegység-Veszprém, Várpalota, Vértes déli források vízgyűjtője nevű karsztos víztesthez tartozik. A víztest kémiai állapotának minősítése: gyenge (nitrát); mennyiségi állapota: jó.

A Dokumentáció a Vízbázis tágabb környezetének vízföldtani paramétereit részletesen jellemezte, továbbá a modellezés vizsgálta, hogy miként változik a karsztvíz szintje 2023-2050 között, ha marad a jelenlegi kitermelés üteme, illetve ha az a Dokumentációban meghatározott mennyiségre nő. A modellezés alapján a karsztvizek mennyiségére és minőségére vonatkozó hatások lényegében az alábbiak szerint foglalhatók össze.

A karsztvíz mennyiségére vonatkozó előrejelzések szerint a vízkitermelési helyek (Vízbázis és Csór) közelebb, fedett helyzetben lévő területeken a termelés hatása válik mérvadóvá, melynek következtében a beszivárgás esetleges ingadozása mellett – a jelentősen megnövekedett kitermelés hatására – egészen 2030-ig vízszintcsökkenés várható. A legmagasabb vízszintek a Tésifennsíkhöz tartozó beszivárgási területen, míg a legalacsonyabb vízszintek a vízkitermelési helyek környezetében jelentkeznek. A depresszió terjedésének irányát elsősorban a földtani jellemzők (főbb szerkezeti elemek) befolyásolják, melynek hatására a legnagyobb vízszintcsökkenés a termelési területektől D-DK-re jelenik meg.

Az érintett karsztforrások hozama a megnövekedett termelések hatására jelentősen lecsökkenhet. Az ún. reális többlet termelési scenárió esetén a jelentősebb források hozamai a területen a 2019-es állapotukhoz viszonyítva annak 0-70%-ára csökkenhetnek, míg maximális termelési scenárió esetén 0-60% körüli visszamaradó hozamokra számíthatunk. A csökkenés mértéke várhatóan azokban a forrásokban lesz alacsonyabb, amelyek stabilabb alaphozammal rendelkeznek.

A karsztvíz kitermelési helyeknél kisebb vízszintváltozás valószínűsíthető, ennek mértéke legfeljebb 2-3 méteres lehet.

A Dokumentáció szerint a Vízbázison mért vízkémiai összetétel alapján a többlet termelés hatására a Kincsesbánya-Rákhegy II. Vízaknából kitermelt vízben növekedhet a vas, a mangán, a szulfát és az ammónium mennyisége.

A Dokumentáció nem csak a megnövelni kívánt víztermelés hatását, hanem Vízbázis védőterületeire a gyakorolt hatásokat is becsülte.

A Vízbázis védőterületének meghatározását és biztonságba helyezési tervét 2000-ben készítették el, melynek során a belső, külső, illetve 5 éves elérési idejű áramvonalakhoz tartozó védőterületeket 30.000 m³/nap termelés mellett határozták meg, míg az 50 éves elérési időhöz tartozó védőterület 25.000 m³/nap víztermelés mellett került modellezésre.

A 2004-ben kijelölt védőidomot a Kincsesbányai Önkormányzat bírósági úton megtámadta, a bírósági ítéletet követően 2007. augusztusára új felülvizsgálati dokumentáció készült.

A védőidom kijelölése a DRV Zrt. döntése alapján a Vízbázisból történő 25.000 m³/nap vízemeléssel valósult meg. A hidraulikai modellvizsgálatok alapján, a harmadkori rétegekkel fedett területrészekon, így a vízbázis külső védelmi zónájában nincs felszíni védőterület, csak a hidrogeológiai „A” (5 év elérési idő) és „B” övezetben (50 év elérési idő), a karsztos kibúvási területek környezetében. A Vízbázis védőterületi vonatkozó határozata 2012-ben vált jogerőssé.

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997 (VII.18) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vízbázis rendelet) alapján a vízbázisok védőterületének méretezése a termelés alapján történik. A Dokumentáció kijelenti, hogy a termelés növelése ezért módosíthatja a védőterület kiterjedését, valamint az utánpótlási területen található szennyezőforrások növelhetik a vízbázis sérülékenységét. A védőterület azonban módosulhat a karsztvízszint változása miatt is.

A Dokumentáció rögzíti, hogy a vízellátás kulcskérdése a hosszútávon való védelemben helyezés. Ennek érdekében hidrodinamikai modellezéssel javasolt felül kell vizsgálni a Vízbázis biztonságban tartásához korábban kijelölt védőidomokat, védőterületeket és védőövezeteket.

A Dokumentáció számol építés esetén esetleges havaria jellegű szennyeződéssel, és modellezéssel szemlélteti azt is, hogy kismértékű (max. 100 l mennyiségű szénhidrogén) szennyezés esetén a szennyezés csóvája várhatóan nem fogja elérni az első vízadót sem.

A Dokumentáció általános magatartási szabályokat és teendőket fogalmaz meg egy havaria bekövetkezés esetére.

A felszín alatti víztest monitorozása:

A Dokumentáció szerint a jelenlegi vízbeszerzési tevékenység – meglévő vízbázis védelmét is szolgáló – nyomon követését vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező 9 monitoringkút szolgálja. A monitoringkutak közül 7 jellemzi jól a víztermelés hatásait, kettő monitoringkút a földolomittal hidraulikai kapcsolatban lévő eocén mészkőre lettek szűrőzve, így inkább az öregségi (az egykori bányavágatokat feltöltő) vizek összetételét mutatják.

A monitoringkutak közelmúltat jellemző karsztvízszint-idősorai szerint a vízszintek stagnálóak, azokat a beszivárgás mennyiségi változásai befolyásolják.

A vízminőségi megfigyelések szerint egyes monitorkutakban az összes keménység és a fajlagos vezetőképesség (RH-1 és RH-2), míg más kutakban a vas, mangán, szulfát és ammónia magasabb tartalma érdemel említést. Ezen utóbbiak a kitermelés növelésének hatására jelenhetnek meg nagyobb koncentrációban.

A Dokumentáció rögzíti, hogy további monitoring javasolt, illetve vonjanak be a bővített kitermelés miatt még további meglévő és adott esetben más szerv kezelésében lévő monitoringkutakat is a felszín alatti vízszint és vízminőség változás megfigyelésére. Így elérhetővé válna, hogy a karsztvíz és a vele kapcsolatban lévő rétegvizek vízszintváltozásait együtt lehetne megfigyelni és értékelni. Javasolja továbbá, hogy a monitorozás terjedjen ki az utánpótlódási területekre.

III. A vízgazdálkodási és vízvédelmi előírások szakmai indokolása

A tervezett környezethasználathoz új vízkivételi létesítményt nem kell építeni, de meg kell növelni a szivattyú kapacitást, át kell alakítani a kútfejet, és meg kell építeni egy hálózati átemelő műtárgyat, továbbá meg kell vizsgálni a felszín alatti monitoring bővítési, fejlesztési feladatait.

Tekintettel arra, hogy a Vízbázis vízkitermelését bővítik, így mindenképpen meg kell vizsgálni, hogy annak következtében a Vízbázis jelenlegi biztonságban tartása megfelelő-e.

A Vgtv. 28/A. § (1) bekezdése szerint jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve – a termálvíz kitermeléssel történő geotermikus energia kinyerését és hasznosítását kivéve –, vízjogi engedély szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), továbbá a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély).

A Vgtv. 14. § (2) bekezdése szerint az ivóvízellátást, az ásvány- és gyógyvíz hasznosítást szolgáló vagy erre kijelölt vizeket a vízkivétel védőidomainak, védőterületének külön jogszabályban meghatározott mértékű kijelölésével és fenntartásával fokozott védelemben és biztonságban kell tartani (vízbázisvédelem).

A Vgtv. I. számú melléklet 26. a) pontja szerint közcélú vízilétesítmény az a vízilétesítmény, amely az államnak, illetve a helyi önkormányzatnak törvényben meghatározott vízgazdálkodási feladatait, különösen a víziközművekkel nyújtott szolgáltatást, a vizek kártételei elleni védelmet, a vízkészletek feltárását, megóvását, hasznosítását, pótlását és állapotának figyelemmel kísérését, a vízkészlettel való gazdálkodását szolgálja; közcélú vízilétesítménynek minősülnek továbbá az országos közút és a törzshálózati vasút kiépítését, fejlesztését és fenntartását szolgáló vízilétesítmények. Ezen megfogalmazás szerint tervezett környezethasználattal érintett vízilétesítmények közcélúak.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1/B. § (4) bekezdés e) pontja szerint a (vízjogi engedély) kérelmezőjének a kérelem részeként többek között igazolni kell, ha a vízimunka, vízhasználat, vízilétesítmény állami tulajdonban lévő vízkészletet, vízilétesítményt, felszín alatti vizek víztartó képződményét vagy felszíni víz medrét érinti, vagy arra közvetlen hatással van, hogy megvan a működési területével érintett vízügyi igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulása.

A Vhr. 9. § (1) bekezdése szerint a vízkészlet, vízkivétel, illetve vízilétesítmény fokozott védelme érdekében a vízügyi hatóság védőidom vagy védőterület, illetőleg védősáv (az utóbbi kettő a továbbiakban: védőterület) kijelölését a külön jogszabály előírásai alapján rendeli el.

A Vízbázis rendelet 2. § (5) bekezdése szerint a védőövezetek határait a hidrológiai, hidrogeológiai adottságok, továbbá

- a) az igénybe vett vagy lekötött vízbázisoknál a vízbázis engedélyezett víztermelése,*
- b) a távlati vízbázisoknál a vízbázis teljes kapacitása*

és e rendelet 2., illetőleg 3. számú mellékletében foglaltak alapján kell meghatározni.

A Vízbázis rendelet 1. számú melléklet (fogalom meghatározások) 4. pontja szerint a védőterület (Vhr. 9. § (1) bekezdés): az üzemelő vagy tervezett vízkivételi műveket (berendezéseket) körülvevő terület, amelyet a vízkivétel (ivó-, ásvány- vagy gyógyvíz) – mennyiségi, minőségi – védelme érdekében a környezeténél fokozottabb biztonságban kell tartani. A védőterület általában körülveszi a vízkivételi műveket, de egyes esetekben azoktól elszakadva is megjelenhet, amely az előbbi cél elérése érdekében szükséges korlátozásokkal (tilalmakkal) hasznosítható.

A Vízbázis rendelet 1. számú melléklet 7. pontja szerint a védőidom, védőterület meghatározása (7. b) pont) tervezői típusú tevékenység, ami magában foglalja a védőidom, a védőterület méretezését (általában kiszámítását) és dokumentálását, beleértve a határoló vonalak megadását is.

A Favir. 8. § a) és b) pontjai rögzítik, hogy felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

- a) környezetvédelmi megelőző intézkedésekkel végezhető a külön jogszabály szerinti legjobb elérhető technika, illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával;*
- b) ellenőrzött körülmények között történhet, beleértve monitoring kialakítását, működtetését és az adatszolgáltatást*

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés b) pontja szerint:

„(4) A környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között:”

„b) előírhatók:

- ba) rendszeres környezetvédelmi és természetvédelmi ellenőrzés, ideértve mérő-, megfigyelő-ellenőrző rendszer kialakítása,
- bb) jogszabályi feltételek fennállása esetén egyes határértékek is,
- bc) a környezetvédelmi engedély megadását követő, a környezethasználat megkezdéséhez esetlegesen szükséges további engedélyek megszerzéséhez kielégítendő és a környezeti hatásvizsgálat alapján meghatározható feltételek.”

A fentiek alapján vízjogi engedély beszerzése szükséges a meglévő vízilétesítmények átalakításához, valamint új vízilétesítmény építéséhez, továbbá az átalakított és új vízilétesítmények használatba vételéhez, üzemeltetéséhez és a többlet vízhasználatához. A rendelkező rész 1. pontjában előírtam, hogy tervezett környezethasználatához szükséges vízilétesítmények és berendezések vízjogi engedélykötelesek, így azok csak végleges vízjogi létesítési engedély birtokában létesíthetők. Előírtam továbbá, hogy a vízjogi létesítési engedély kérelemhez (és nem a létesítési engedélyezési eljárás közben) kell csatolni a területi vízügyi igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulását. Ugyancsak a vízjogi létesítési engedélykérelemhez csatolni szükséges monitorozás új tervét, ami a vízbázis-védelmi szempontból előírt rendszeres ellenőrzésen, megfigyelésen túl – a Favir. 8. § b) pontban foglaltak okán – előírányozza a megnövelt vízkitermelés természetes karsztforrásokat gyakorolt hatásának ellenőrzését is.

A rendelkező rész 2. pontjában előírtam a vízjogi üzemeltetési engedélyezési kötelezettséget. Továbbá azt, hogy a közcélúságra tekintettel az engedélykérelemhez csatolni kell a Kincsesbányai Vízmű módosított üzemeltetési szabályzatát, melynek – a fentiek okán többek között – tartalmaznia kell a monitorozás új eljárásrendjét is.

A rendelkező rész 3. pontjában vízbázis védelmi előírást tettem, mivel a megnövelt – majdan a vízjogi üzemeltetési engedélyben szerepeltetendő – vízkitermelés indokolja a meglévő és hatósági határozattal kijelölt védőidom, védőterület tervezői szintű átvizsgálását, meghatározását.

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdése a) pontja szerint:

„(4) A környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között:

- a) elő kell írni azokat az intézkedéseket, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére, és – ha lehetséges – kiegyenlítésére vonatkoznak [....].”

A fentebb említett jogszabályhely, a Favir. 8. § a) pont, továbbá a 90/2007. (IV.26.) Korm. rendeletben foglaltak alapján vízvédelmi előírásokat tettem a rendelkező rész 4-6. pontjaiban, ezeket az előírásokat folyamatosan kell betartani a létesítés és az üzemeltetés időszakában.

A felszíni és a felszín alatti vizek védelmével kapcsolatban megállapítottam, hogy a fenti előírások, továbbá a Dokumentációban bemutatott megoldások és intézkedési javaslatok betartása mellett a tárgyi létesítmény megvalósítása megfelel a Favir. és a Favir. jogszabályi feltételeinek.

Összességében a felszín alatti vizek tekintetében BM OKF megállapítja, hogy a VGT3-ban megfogalmazott célkitűzések elérését nem akadályozza a tervezett környezethasználat, különösen, hogy az érintett felszín alatti víztest mennyiségi állapota jó és a vizsgálatok szerint nem várható érdemi állapotromlás.

Szakhatósági állásfoglalásom az Ákr. 55. § (1) bekezdésén és az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésén, valamint annak 1. melléklete 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjain alapul, továbbá a következő jogszabályi rendelkezéseket alkalmaztam: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, Kvt., illetve a fent felsorolt vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok, 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet fentiekben idézett rendelkezései.

Jelen állásfoglalásom rendelkező része a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és aa) alpontja szerint rögzíti a vízvédelmi szakkérdés vizsgálatának tényét, a vízvédelmi előírásokat a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és ab) alpontja szerint tettem, míg a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése b) pontja alapján a vízvédelmi szakkérdés vizsgálata során tett részletes megállapításokat az indokoló rész tartalmazza.

Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § szerint „ha az 1. melléklet eltérően nem rendelkezik, a szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő tizenöt nap”.

Tárgyi ügy szakhatósági eljárási idejére a 272/2017. (IX.4.) Korm. rendelet 2. § b) pontja 10 napot adott meg, amely eljárási határidőt a BM OKF megtartott.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztály – mint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve – **35700/8372-1/2023.ált.** számú állásfoglalásában a 8052 Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz.-ú ingatlanon nyilvántartott Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálatának vonatkozásában a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásban a környezetvédelmi engedély megadásához az ipari baleseti kockázatok tekintetében, a természeti katasztrófáknak való kitétség tekintetében, valamint az ipari baleseteknek és a katasztrófáknak való kitétségből eredő várható hatások tekintetében katasztrófavédelmi szempontból kikötés nélkül hozzájárult.

A szakhatósági állásfoglalás indoklása:

„Az ügyfél megbízásából az Aqualine Z+Z Szolgáltató Kft. ügyvezetője, Zajzon Imre által benyújtott kérelmére indult, 8052 Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz.-ú ingatlanon nyilvántartott Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis vonatkozásában a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásban környezetvédelmi engedély megadása ügyben a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, mint engedélyező hatóság 2023. október 11-én megkereste a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot (8000 Székesfehérvár, Szent Flórián krt. 2), mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora alapján.

Tárgyi eljárás az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és – tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 4. táblázatának 2. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé minősített közigazgatási hatósági eljárás.

Az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitétség tekintetében, az állásfoglalás kialakításához szükséges, a megkereső hatóság által rendelkezésünkre bocsájtott, a megkereséskor FE/KTF/7082/2023. ügyszámon digitálisan megtalálható iratokat hatóságom megvizsgálta és a következőket állapította meg:

A digitálisan megtalálható iratok és dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a benyújtott dokumentáció a tartalmi követelményeknek megfelel, így az ipari baleseteknek, illetve természeti katasztrófáknak való kitétségből eredő várható hatások tekintetében nem merült fel olyan körülmény, amely alapján a telephely ipari baleseteknek, illetve természeti katasztrófáknak való kitétsége feltételezett lenne.

A digitális dokumentációk az alábbi webcímen kerültek megosztásra hatóságom részére: <https://filr.kh.gov.hu/filr/public-link/filedownload/8a4880ee8addbc46018b144bce093932/150452/-2628328395312298418/7082dokument%C3%A1ci%C3%B3.zip>

Fentiekre tekintettel, mivel ügyfél kérelme az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitétség tekintetében jogszabályt nem sért, ezért a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásban a környezetvédelmi engedély megadásához katasztrófavédelmi szempontból hozzájárultam.

A tárgyi ügyben az egyes tűzmelőzési hatósági, szakhatósági eljárásokért és szolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 16/2012. (IV. 3.) BM rendelet igazgatási szolgáltatási díj megfizetését nem írja elő.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és – tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 4. táblázatának 2. pontja, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) **SZTFH-BANYASZ/13548-3/2023** iktatószámom a tárgyi engedélyezési eljárásban a szakhatósági eljárását megszüntette (lásd: jelen határozat 6.3 pont).

Döntésének indoklása:

„A Fejér Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Hatóság) a tárgyi ügyben az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdése és 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából megkereste a Bányafelügyeletet.

A Bányafelügyelet nyilvántartása alapján megállapította, hogy a bevonás feltételei nem állnak fenn.

A Kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet 2. számú mellékletének 5. pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat befizette.

A jogorvoslati tájékoztató a 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) bekezdésén alapul.

A Bányafelügyelet végzését az 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § és 1. számú melléklet 9. táblázatának 20. pontjában, valamint az Ákr. 55. §-ában foglaltak alapján hozta. A Bányafelügyelet illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.

Ügyféli jogállás elismerése

A R. 1. § (6b) bekezdésére figyelemmel Fehérvárcsurgó Község Önkormányzatának ügyféli jogállását elismertem.

Közmeghallgatás – észrevételek

A R. 9. § (1) bekezdése értelmében a környezetvédelmi hatóság közmeghallgatás tart, kivéve, ha a tevékenység katonai titokvédelem alá esik, vagy ha a kérelmet benyújtását követően elutasította.

A R. 9. § (6) bekezdése, valamint 25/B. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a környezetvédelmi hatóság a közmeghallgatásra vonatkozó adatokat közhírré teszi, valamint azokat közhírré tétel érdekében megküldi az eljárásban részt vevő önkormányzatok jegyzőinek. A jegyző a közhírré tételt követő 3 napon belül tájékoztatja a környezetvédelmi hatóságot a közhírré tétel időpontjáról és helyéről.

A R. 8. § (1a) bekezdése értelmében a közmeghallgatásra vonatkozó adatokat az eljárás megindításáról a R. 8. § (1) bekezdése szerint kiadott közleménybe foglaltam.

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet 2022. november 1. hatállyal Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A veszélyhelyzet ideje alatt egyes szervezetek működésére vonatkozó, továbbá egyes közigazgatási eljárási szabályok megállapításáról szóló 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási hatósági eljárásban közmeghallgatás az érintettek személyes megjelenése nélkül, az e rendeletben foglaltak szerint is megtartható.

Fentiek alapján a Környezetvédelmi Hatóság a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálata tárgyában FE/KTF/7082-1/2023. ügyiratszámom indult közigazgatási hatósági eljárásban lefolytatandó közmeghallgatást **2023. november 16. (csütörtök) 13⁰⁰ óráig** hirdette meg, és személyes megjelenés nélkül tartotta meg.

A R. 10. § (5a) bekezdése értelmében, a környezetvédelmi hatóság határozatának indokolása – törvényben meghatározottakon túl – tartalmazza a) az érintett nyilvánosság eljárásban való részvételének ismertetését, b) az érintett nyilvánosság észrevételeinek összefoglalását és értékelését.

A közmeghallgatás időtartama alatt az FE/KTF/7082-38/2023. számon iktatott, Észrevételező által az ügyszöveghez kapcsolódóan tett hozzászólások:

- Felvetette, hogy a Balaton-felvidékhez hasonlóan Kincsesbánya ivóvízellátásához tartozó berendezések, vezetékek is elavultak, felújításra szorulnak, erre azonban pénzügyi fedezet nem áll rendelkezésre. Sérelmezte továbbá, hogy Kincsesbányán, az alattuk lévő vízbázisból kitermelt ivóvíz drágább, mint a kb. 20 km-re fekvő Székesfehérváron.
- Véleménye szerint az Esztergomtól Keszthelyen át Pécsig húzódó Dunántúli felszín alatti vízbázison az adott helyen kialakuló problémákat helyben kell megoldani, és a Balatoni ivóvízellátást nem Kincsesbánya térségéből pótolni. Felvetette, hogy a több száz kilométeres vezeték megépítése drágább lehet, mint helyi kút kialakítása.
- Nehezményezte, hogy a vízaknától 2-2 km-re, de a vízbázison lévő Kincsesbányai és Fehérvárcsurgói temetőkből korlátozzák a végtisztességet, mivel koporsós temetés nem engedélyezett.
- Kérdésként vetette fel, hogy mi lesz a felszín alatti vízáramlással, ha kb. 1/3-dal megnövekszik a vízkivétel. – Javasolja a tárgyban szakértő bevonását.
- Problémaként vetette fel, hogy nem szárad-e ki a Velencei-tó a többlet vízkivétel miatt, illetve biztosítható-e továbbra is a térség magán terápiás gyógyászati létesítményeinek vízellátása, vagy szükségessé válik felszíni vízgyűjtők, tározók építése.

Kincsesbánya Polgármestere 2023. november 16-án küldte meg észrevételeit, kérdéseit (FE/KTF/7082-43/2023. számon iktatva), melyek részben a DN 800 ivóvíz vezetékpár létesítésével kapcsolatban merültek fel.

A tárgyi eljáráshoz kapcsolódó észrevételek:

- Jelenleg több kistelepülés a Móri térségben és Székesfehérvár egy része ebből a vízbázisból kapja az ivóvizet. Az ivóvízbázis kapacitása (vízkivétel mennyiségi felső korláttal) erre lett meghatározva, kb. 25 ezer m³/nap. A jövőbeni terv egy sokkal nagyobb térséget kíván ellátni, hiszen az új tervezett nyomvonalon DN800-as vezetékpárral terveznek. Ez bonyolult probléma, viszont tény, hogy amikor a bauxitbánya működött, a vízkivétel a többszöröse volt a jelenleginél.
- A jövőbeni tervek alapján elkerülhetetlennek látja az elfogadott vízbázisvédelmi terv átdolgozását a megnövekedett vízkivételhez.
- Felveti, hogy amennyiben ez bekövetkezik, annak a közvetlenül érintett települések, elsősorban Kincsesbánya, Fehérvárcsurgó, Isztimér és Iszkaszentgyörgy vonatkozásában beláthatatlan településfejlesztési korlátai lehetnek.
- Röviden összefoglalta a vízbázis védelem elveit: a vízáradó kőzetek, különösen a sérülékeny karsztos területen érzékenyek a felszín felőli szennyeződés beszívására, ami eljuthat a termelő kúthoz is, ezért kijelölésre kerül egy háromdimenziós földtani védőidom, melyen belül védelmi intézkedéseket, területhasználati korlátozásokat foganatosítanak. A vízbázisok

védelmét az elérési idő függvényében a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályozza belső védőidom, külső védőidom, hidrogeológiai védőidom, és hidrogeológiai „B” és „C” védőterület kategóriákban, meghatározva az adott kategóriákban a területhasználat feltételeit.

- Véleménye szerint a vízkitermelés növelése magával hozza a védőövezetek határvonalainak jelentős kiterjesztését, ami akár Kincsesbányát és a környező településeket is érintheti, hiszen hatalmas agglomeráció ellátása a cél.
- Kérdésként veti fel, hogy miért nem abban a térségben keresnek az ivóvízellátásra műszaki megoldást (vízbázis – vízkivételi kút kialakítása, hiszen Magyarország felszín alatti vízjárása szerint egészen Badacsonyig egy azon karsztvíz-bázison helyezkedünk el) akiknek ez érdekükben áll.
- Felvetette továbbá, hogy Kincsesbánya Rákhegy településrészén az emberek fűt kutakból biztosítják az öntözéshez, és sok esetben az ivóvíz ellátáshoz szükséges vizet. Felmerül a kérdés, vajon a fűt kutak kiszáradnak-e.

A Környezetvédelmi Hatóság a személyes megjelenés nélkül megtartott közmeghallgatásról feljegyzést készített, ami FE/KTF/7082-49/2023 iktatószámom az iratanyagban elhelyezésre került.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdése értelmében, az eljáró hatóság – szükség szerint az érintett egyéb szervek, illetve a kérelmező ügyfél bevonásával – a (4) bekezdés szerint beérkezett észrevételekkel kapcsolatos tájékoztatását a honlapján közzéteszi. Ha az észrevételek sajátosságai megkívánják, a hatóság írásbelinek nem minősülő elektronikus úton tájékoztatja az ügyfelet.

Ezen jogszabályhely alapján a Környezetvédelmi Hatóság a közmeghallgatásról készült feljegyzéssel és a beérkezett észrevételekkel kapcsolatos tájékoztatását digitálisan a honlapján biztosította.

A Környezetvédelmi Hatóság a felmerült kérdéseket, észrevételeket továbbítja a Tervező felé, és a R. 10. § (1) bekezdése értelmében az érintett nyilvánosságtól, a megkeresett szervektől valamint a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás során kapott, a környezeti hatások értékelése szempontjából lényeges észrevételeket a szakhatóságok bevonásával érdemben megvizsgálja.

A postai úton, illetve elektronikusan benyújtott észrevételeket FE/KTF/7082-39/2023, illetve FE/KTF/7082-44/2023 iktatószámom megküldtem a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., valamint a megbízásából eljáró Aqualine Z+Z Szolgáltató Kft. ügyvezetője, Zajzon Imre részére, kérve, hogy azokat értékelve adja meg szakmai válaszát.

A szakértő válasza az első felvetésre 2023. november 16-án érkezett a Környezetvédelmi Hatósághoz.

Az ebben foglaltak szerint:

„A Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációját kitűző nagyszabású fejlesztés –amelynek a jelen, 3,2 milliárd forint összegű európai uniós támogatásból megvalósuló projekt keretében a tervezése és előkészítése történik – elsődleges célja, hogy a balatoni regionális ivóvízellátó rendszerek főbb létesítményeit felhasználva, a Balaton, mint vízbázis, valamint a felszíni vízkivételi művek teljes kiváltásával az érintett települések ivóvízellátását részben új vízbázisokra való áttéréssel új alapokra helyezze. Segítségével lehetővé válik a térség mennyiségi és minőségi ivóvízellátásának hosszú távú biztosítása oly módon, hogy azt a jelenleginél nagyobb ellátásbiztonsággal, egységes rendszerben, a mostanihoz képest alacsonyabb üzemeltetési költségszinten, fenntarthatóan és a környezetvédelmi szempontokat maximálisan szem előtt tartva lehessen megvalósítani. A projekt célfeladatai között nem szerepel a települési ellátó hálózatok fejlesztése, rekonstrukciója, kiváltása.

A balatoni térség ivóvízellátásának fő vízbázisai jelenleg a bakonyi (nyirádi) karsztvizek, a Balaton vizét tisztító felszíni vízművek, illetve a mélyfúrású kutak vizét kitermelő helyi kisvízművek. A Balaton, mint nyersvízforrás nagyon sérülékeny, és a víz minősége erősen függ a változó felszíni feltételektől. A tó vize nehezen és költségesen tisztítható, az ezt végző, műszakilag elavult felszíni vízművek rendkívül magas üzemeltetési költségen és környezetet terhelő módon működnek, teljes felújításra szorulnak, hasonlóan a helyi kisvízművekhez, amelyek rétegvizet juttatnak fel mélyfúrású kutak segítségével. A térségben kiépített vízvezeték-hálózat is előregedett, rekonstrukcióra szorul, ezért egyre gyakrabban fordulnak elő haváriahelyzetek, veszélyeztetve az ellátásbiztonságot.

A fejlesztési elképzelés szerint a Balaton-régió ivóvízellátása a jövőben az alábbi 3 vízbázisból lesz biztosítható:

- a nyirádi karsztvízbázis termelésnövelésével
- új vízbázisként a Kincsesbánya-rákhegyi karsztvízbázis termelésbe állításával
- továbbá szintén új vízbázisként a Mura folyó termelésbe állításával.

A felszíni vízzel szemben karsztvizekből vegyszer alkalmazása nélkül, olcsóm állítható elő kiváló minőségű ivóvíz, akárcsak a Mura folyóból, amely egy még kihasználatlan, stabil vízminőségű ivóvízbázis, melynek vizét távvezetéken keresztül juttatnák el a Balaton térségébe.

A természeti adottságok, így a karsztvíz kincs megóvása is közös, és a társadalmi szereplőktől egységesen elvárt feladat. fontos hangsúlyozni, hogy a hazai karsztvízbázisoknál a vízszintek az elmúlt 2-3 évben alig változtak, a karsztvíztárolók stabil állapotúak, a vízkilépés és az utánpótlódás egyensúlyban van.

A tárgyi projekt előkészítési-tervezési feladatainak részét képezte a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása. Társaságunk a terület kutatásával s a megnövelt vízkivétel hatásainak vizsgálatával a térséget legjobban ismerő földtani tervező szakcéget bízta meg, akik megállapították, hogy az érintett karsztvízbázisok megújuló képességüket nem veszélyeztető mértékű termelésnövelése kockázatmentesen megvalósítható. A fejlesztés tehát semmilyen módon nem befolyásolná a Kincsesbánya-Rákhegy környéki településeken – Kincsesbányán, Bakonykútiban, Csóron, Fehérvárcsurgón, Isztiméren és néhány külterületen fekvő várpalotai ingatlanban – élők ivóvízellátását.

Az észrevételt tevő kincsesbányai lakos emlékeiben él, hogy a bányászati tevékenység idejében korlátozva volt a koporsós temetés a települések temetőiben, ezzel kapcsolatban a jelenre vonatkozóan megjegyezzük, hogy az ivóvízbázisok védelmi az Európai Unióban, így hazánkban is, kiemelt jelentőségű. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről, továbbá a temetőkről és a temetkezésekről szóló, vonatkozó kormányrendeletek részletesen tartalmazzák az egyes területekre vonatkozó előírásokat, a sérülékeny ivóvízbázisok esetében betartandó esetleges korlátozásokat és tilalmakat.

Megnyugtatóan közöljük, hogy az előzetes vizsgálatok alapján a fejlesztéssel érintett területen nem lesz szükség a felszínen védőterület kijelölésére, így a temetőkre vonatkozó korlátozásokra sem, és a fejlesztés a talajvíz szintjére sem lesz hatással Fehérvárcsurgón.

Észrevételező – Velencei-tó kiszáradásával kapcsolatos – aggodalmára reagálva tájékoztatásul közöljük, hogy a sekély vizű Velencei-tó kiszáradásra hajlamos, állandó jelleggel, szélsőségesen és szabálytalanul ingadozó vízforgalmú tónak tekinthető. Vízháztartását – akárcsak az elsődleges vízforrásának számító Császár-víznek – főként a klimatikus viszonyok, tehát a levegő hőmérséklete és a csapadék mennyisége határozza meg. A tó a történelem során többször is kiszáradt, az emberi tevékenységtől függetlenül. Vízugyjtó területe a Móri-árokktól keletre, a Vértes-hegységig nyúlik, illetve keleten Csákvártól Verebig, délen Pálmajorig, nyugaton pedig Zámolya, Csala vonaláig, Dinnyésig bezárólag. Hangsúlyozzuk, hogy a Kincsesbánya-rákhegyi vízkitermelés nincsen hatással a Móri-árokktól keletre eső felszíni vízfolyásokra, mivel azokat nem a karsztvíz táplálja. Vagyis a fejlesztés a megvalósulása esetén a Velencei-tó vízszintjét nem csökkentené.”

„Hidrogeológiai összefoglaló

A Balaton északkeleti térségében Balatonfüredtől Keneséig a közüzemi vízellátást a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. biztosítja, a Balatonból kivett, tisztított felszíni vízből. A vízmű számára azonban évek óta problémát jelent a szigorodó jogszabályok és a vízbiztonsági követelmények szerinti vízminőség biztosítása. A hosszútávon csak nagy költséggel fenntartható felszíni vízkivétel kiváltása a regionális vízgazdálkodási stratégiák szerint a környező területek felszín alatti vízkincséből lehetséges.

A többéves feltáró munka eredményeképpen a vízigények felszín alatti karsztvízből történő hosszú távú kielégítését a DRV Zrt. három vízbázisról tervezi. A Nyirádi és a Kincsesbányai vízbázisok meglévő vízbázisok, a térség közcélú vízellátásában eddig is döntő szerepük volt. A harmadik vízbázist Várpalota, Inota határában tervezik kialakítani mélyfúrású kutakkal.

Jelen környezeti hatásvizsgálat a Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázis többlettermelésének hatását vizsgálja a 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 34. pontja alapján.

A vízbázis a Keleti-Bakony DK-i részén található, Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázis víztermelő aknája Kincsesbányától É-ra, kb. 1600 m-re helyezkedik el. Vizgazdálkodási szempontból a Rákhegy II. vízbázis a k.1.1 jelzésű, „Veszprém, Várpalota, Vértes D-i források vízgyűjtője” elnevezésű felszín alatti víztest középső részén helyezkedik el.

A Kincsesbánya, Rákhegy II. vízbázison a DRV Zrt. 1 db termelő vizaknát, 1 db tartalék funkciót ellátó vizaknát (légaknából átalakítva), valamint 9 db monitoringkutat üzemeltet. A beruházás során a jelenleg is üzemelő vizakna termelésének növelésére kerülne sor. A megnövekedett vízkivétel miatt a vezetékhálózat további fejlesztése, bővítése is szükséges.

Az 1900-as évek második felében Kincsesbányán zajlott a Dunántúli-középhegység legmélyebb depresszióját okozó bauxitbányászathoz kötődő vízmentesítés (Kincses, József, Rákhegy, Bitó bauxittelepeken). Az 1960-as évek végétől nem csak bányászati célokat, hanem már az ivóvíz ellátási igényeket is figyelembe vevő karsztvízszint csökkentés és vízemelés folyt az akkor megépült Rákhegy II. vizaknán és vízcsapoló vágatain keresztül.

Az 1990-es évek elejére az ipari termelés visszaesése, megszűnése és a lakossági fogyasztás nagymértékű csökkenése miatt jelentős mennyiségű szabad vízkészlete maradt a Rákhegy II vizaknai vízbázisnak. Ez a kényszerűen kiemelt, igényeken felüli vízmennyiség hasznosítatlanul elfolyt a felszíni befogadó Gaja-patakba. A Velencei-tó egyszeri vízpótlását (1993-1995) szintén a Rákhegyi Regionális Vízmű végezte. Ez a kedvezőtlen vízgazdálkodási helyzet és pazarló üzemmód eredményezte, hogy 1993-ban eldöntötték a Rákhegy II. vizakna felengedését.

Jelenleg az engedélyezett termelés $7.000.000 \text{ m}^3/\text{év}$. A vízigények emelkedése és a balatoni felszíni vízművek kiváltása miatt a DRV Zrt. a vízkivételt $10.950.000 \text{ m}^3/\text{év}$ mennyiségre tervezi emelni. A többlet vízigény az év folyamán nem folyamatosan jelentkezik, hanem a balatoni üdülőterület vízigényéhez igazodva, a nyári csúcsidején. Június-augusztusban elérheti a $45.360\text{-}54.000 \text{ m}^3/\text{nap}$ mennyiséget is.

A Kincsesbányán zajló vízkivétel 1970-1990 között jelentős hatással volt a környezetére. A jelentős, regionális karsztvízszint süllyedést azonban a különböző bányászati vízkivételek (Balinka, Várpalota, Dudar) együttesen érték el. Ma már a bányászat teljesen megszűnt. A bányászati vízkivétel maximumakor a $40.000.000 \text{ m}^3/\text{év}$ kivett vízmennyiséget közelítette. Ehhez képest a jelenleg maximálisan tervezett $10.950.000 \text{ m}^3/\text{év}$ vízkivétel ennek az értéknek kb. negyede.

A karsztvíztároló jelenleg jó mennyiségi állapotú. A bányászati vízemelés leállítását követően a karsztvízszint fokozatosan emelkedett, először a vizaknák környezetében, majd fokozatosan a Dunántúli Középhegység teljes területén feltöltődött, az elapadt források újból működni kezdtek. Új egyensúly alakult ki, amit a vízművek termelése, valamint az éghajlat, a csapadék mennyisége és a hőmérséklet változása szabályoz.

A többlettermelés hatása lényegében csak az üzemszerű működés fázisára értelmezhető, annak egész időszakára fennáll.

Az üzemszerű működés a környezeti elemek egy részét egyáltalán nem érinti, vagy csak csekély terhelést jelent.

A rákhegyi termelőakna üzemszerű működése a környezeti elemek közül elsősorban a felszín alatti vizet, jelen esetben a karsztvizet érinti.

A termelőaknának jelenleg is van hatása. A jövőbeni termelés hatását hidrodinamikai modellezéssel számítottuk. A tervezés során alkalmazott módszerek megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak és hatósági előírásoknak. A számított vagy becsült hatásokat minden esetben az adott jogszabály által megszabott határértékekhez hasonlítottuk, vagy ha nincs ilyen, akkor a jogszabályban megállapított szempontrendszer alapján határoztuk meg a jelentőségét.

A karsztvíztároló utánpótlásának jelentős hányada a nagy kiterjedésű fedetlen, vagy csak kis mértékben talajjal fedett mészkő felszíneken a csapadékból történő beszivárgásból származik. A felszín alá beszivárgó csapadék mennyiségét – vagyis a maradó beszivárgást – nagyon sok tényező

határozza meg: a domborzat, a földtani felépítés, a talajok vastagsága és szerkezete, a növényzet, a területhasználát, de legfőképpen a csapadék és hőmérséklet térbeli, évszakos és napi eloszlása. Az éghajlat változása így nagymértékben befolyásolja a karsztvíztároló állapotát, a rendelkezésre álló vízkészletet, összességében a termelés/többlettermelés hatását. Ezért a hidrodinamikai modellezés során az éghajlat változékonyságát, változását is figyelembe vettük.

A felszín alatti vízesetében a működés időszakában a felszín alatti víznyomásának, nyílt tükrű karszt esetében a karsztvízszint változása várható a karsztvíztárolóban. A rákhegyi termelőakna közvetlen környékén a többlettermelés hatására akár több tíz méter vízszintcsökkenés is bekövetkezhet. A termelőaknától távolodva egyre kisebb lesz a süllyedés, majd megszűnik. A vízszintsüllyedéssel érintett hatásterület mintegy 127,35 km² kiterjedésű.

A vízszintsüllyedéssel érintett területen belül a DRV Zrt. 7 db megfigyelő kutat üzemeltet, melyekkel a többlettermelés miatti vízszintváltozás nyomon követhető. A kutakban az engedélyezett termelés mellett kalkulált vízszintekhez képest a többlettermelés 3-12 méterrel kisebb vízszinteket eredményez.

A karsztvíz szintjében, illetve a nyomás állapotában bekövetkező csökkenés az utánpótlási területen található karsztforrások hozamát csökkentheti. A hozamcsökkenés nagymértékben függ attól, hogy a forrás a termelőkutaktól milyen távolságra esik és eredendően mekkora a hozama. A karsztforrások hozama is nagymértékben függ a csapadékmennyiségtől. A tavalyi extrém szárazévben pl. nagyon sok karsztforrás kiszáradt a hegység területén, vagy hozama erősen lecsökkent.

Kincsesbánya, Rákhegy II. többlettermelésének hatására kialakuló, a felszín alatti vízszintcsökkenéssel érintett hatásterületen jelenleg 6 db száraz és mindössze 1 db fakadó forrás található. Az érintett forrás a Fehérvárcurgón található Tó-forrás, hozama 2019-ben 285 l/perc volt. A forrás vizét a területről drénekkal elvezetik.

A karsztforrások hozamának csökkenése a felszíni kisvízfolyások (patakok) hozamának csökkenését eredményezheti. A karsztvízszint-süllyedéssel érintett területen csak db olyan kisvízfolyás (Guttamási-patak) található, amely a karsztrendszerrel szorosabb kapcsolatban áll, ugyanakkor e kisvízfolyás időnként a többlettermeléstől függetlenül, kizárólag éghajlati hatásra (pl. 2023-ban) is kiszáradhat.

A kisvízfolyások vize azonban nemcsak a forrásoktól függ, hanem jelentős a felszíni hozzáfolyás is. A patakok hozamában történő változást így egzakt módon nem tudjuk meghatározni. Az ökológiai vízkészletek meghatározása sem történt még meg a természetvédelem részéről.

A talajvízre a többlettermelés nincs hatással, kivéve a Sárrét északi részét. Az itt található felső-pannon porózus képződmény a térségben közvetlenül a karszttal érintkezik, vízatadás történik. A Sárrét talajvizei így részben a karsztvízből táplálkoznak. Így Sárrét – különösen annak északi része – olyan Natura 2000 terület, ahol fokozottan figyelni kell az esetleges változásokat.

A többlettermelés hatásával érintett területen 8 db további karsztvíztermelő objektum található. A termelőkutak üzemi vízszintjében a termelésnövekedés 1-3 méter körüli üzemi vízszint csökkenést okozhat. A többlettermelés hatás nem jelentős, az üzemeltetők részéről gazdasági károk nélkül korrigálható.

Az üzemelés során a tájhasználatokban, tájszerkezetben és tájjellegben jelentős változások nem várhatók.

A karsztvíztárolóban lejátszódó folyamatokat a DRV Zrt. jelenleg is monitoringkutakkal követi nyomon. Folyamatosan méri a karsztvíz szintjét és a vízkémiai állapotokat. A DRV Zrt. mellett a felszín alatti víz vagyongazdálkodója, a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság is folyamatosan végzi a méréseket a törzshálózati monitoringkutakon. A víztest állapotértékelését a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervhez igazodva 6 évente végzik el.”

Kincsesbánya Polgármestere észrevételére 2023. november 20-án az Engedélyes adott szakmai válasza az alábbiak szerint:

„A Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációját kitűző nagyszabású fejlesztés – amelynek a jelen, 3,2 milliárd forint összegű európai uniós támogatásból megvalósuló projekt keretében a tervezése és előkészítése történik – elsődleges célja, hogy a balatoni regionális ivóvízellátó rendszerek főbb létesítményeit részben felhasználva, a Balaton mint vízbázis, valamint a felszíni vízkivételi művek teljes kiváltásával az érintett települések ivóvízellátását részben új vízbázisokra való áttéréssel új alapokra helyezze. Segítségével lehetővé válik a térség mennyiségi és minőségi ivóvízellátásának hosszú távú biztosítása oly módon, hogy azt a jelenleginél nagyobb ellátásbiztonsággal, egységes rendszerben, a mostanéhoz képest alacsonyabb üzemeltetési költségszinten, fenntarthatóan és a környezetvédelmi szempontokat maximálisan szem előtt tartva lehessen megvalósítani. A projekt célfeladatai között nem szerepel a települési ellátó hálózatok fejlesztése, rekonstrukciója, kiváltása.

A balatoni térség ivóvízellátásának fő vízbázisai jelenleg a bakonyi (nyirádi) karsztvizek, a Balaton vizét tisztító felszíni vízművek, illetve a mélyfúrású kutak vizét kitermelő helyi kisvízművek. A Balaton mint nyersvízforrás nagyon sérülékeny, és a víz minősége erősen függ a változékony külső feltételektől. A tó vize nehezen és költségesen tisztítható, az ezt végző, műszakilag elavult felszíni vízművek rendkívül magas üzemeltetési költségen és környezetet terhelő módon működnek, teljes felújításra szorulnak, hasonlóan a helyi kis vízművekhez, amelyek rétegvizet juttatnak fel mélyfúrású kutak segítségével. A térségben kiépített vízvezeték-hálózat is elöregedett, rekonstrukcióra szorul, ezért egyre gyakrabban fordulnak elő haváriahelyzetek, veszélyeztetve az ellátásbiztonságot.

További mélyfúrású kutak létesítése a Balaton-felvidéken csak igen csekély területen lehetséges a változatos földtani adottságok okán. Ahol a hidrogeológiai lehetőségek adottak lennének, a felmerülő jelentős vízigények ott sem biztosítottak a vízbázis szempontjából.

A fejlesztési elképzelés szerint a Balaton-régió ivóvízellátása a jövőben az alábbi 3 vízbázisból lesz biztosítható:

- a nyirádi karsztvízbázis termelésnövelésével;*
- új vízbázisként a kincsesbánya-rákhegyi karsztvízbázis termelésbe állításával;*
- továbbá szintén új vízbázisként a Mura folyó termelésbe állításával.*

A felszíni vízzel szemben karsztvizekből vegyszer alkalmazása nélkül, olcsón állítható elő kiváló minőségű ivóvíz, akár csak a Mura folyóból, amely egy még kihasználatlan, stabil vízminőségű ivóvízbázis, melynek vizét távvezetéken keresztül juttatnák el a Balaton térségébe.

A természeti adottságok, így a karsztvízkincs megóvása is közös, és a társadalmi szereplőktől egységesen elvárt feladat. Fontos hangsúlyozni, hogy a hazai karsztvízbázisoknál a vízszintek az elmúlt 2-3 évben alig változtak, a karsztvíztárolók stabil állapotúak, a vízkilépés és az utánpótlódás egyensúlyban van.

A tárgyi projekt előkészítési-tervezési feladatainak részét képezte a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás lefolytatása. Társaságunk a terület kutatásával és a megnövelt vízkivétel hatásainak vizsgálatával a térséget a legjobban ismerő vízföldtani tervező szakcéget bízta meg, akik megállapították, hogy az érintett karsztvízbázisok megújulókéességüket nem veszélyeztető mértékű termelésnövelése kockázatmentesen megvalósítható.

Amennyiben a tervezett fejlesztéshez az illetékes kormányhivatal megadja a környezetvédelmi engedélyt, és a beruházás megvalósul, természetesen a vízbázisvédelmi terv is felülvizsgálatra kerül. Társaságunk már 2017-ben felülvizsgáltatta a meglévő biztonságba helyezési tervet (a védőterület-kijelölő eljárás a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál 2020 óta folyamatban van). Az akkori vízbeszerzési tanulmány vizsgálta a Rákhegy II. akna hidrogeológiai védőövezetének a termelés növekedése esetén várható változását is, amely már akkor a 30.000 m³/napnyi vízmennyiségre vonatkozott. A védőövezeteket bemutató térkép az Ökohydro Kft. által ÖH-23016 tervszámon készített, a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis környezeti hatásvizsgálati dokumentáció c. munkájának 53. oldalán látható. Az ábrán látszik, hogy várhatóan csak külső védőidom kijelölése lesz szükséges (védőterület kijelölése tehát nem), valamint a

hidrogeológiai „A” védőidomnak lesz felszíni metszete, tehát hidrogeológiai „A” védőterületet kell majd kijelölni. A felszíni metszetek a vízaknától nyugatra, illetve délkeletre rajzolnak ki egy-egy területet, ahol a jogszabály szerinti ingatlanokat kell hidrogeológiai „A” védőövezeti besorolásba helyezni, és korlátozásokat előírni. A jelenlegi területhasználatokat ismerve a fejlesztés nem okozna hátrányt ezekre a területekre nézve.

Lakossági kútúrás, illetve új kút létesítése új vagy meglévő létesítménynél, tevékenységnél a környezeti hatásvizsgálat, illetve a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi kockázatértékelési vizsgálat eredményétől függően engedhető meg külső és a hidrogeológiai „A” védőterületeken is, valamint védőidomok felett is. A vizsgálatok eredményétől függően ezek létesítése/fennmaradása jó eséllyel megengedhető lesz, és nem jelent veszélyt a vízbázisra nézve, ha olyan kutakról van szó, amelyek kivitelezésére vízjogi létesítési eljárás után kerül/került sor, valamint a kutak fúrása és kialakítása szakszerűen lesz vagy volt kivitelezve. Hangsúlyozzuk, hogy a védelem fennállása nem biztosított, ha illegálisan létesített kutakról van szó. Sem a vízügyi igazgatóságnak, sem társaságunknak nincsen tudomása arról, hogy Kincsesbánya Rákhegy településrészén vízjogi létesítési eljárás keretében lett volna lakossági kút létesítve, mivel nincsenek kataszterezett kutak az ezeket nyilvántartó adatbázisban. Ilyen kutak jelenleg csupán Fehérvárcsurgó-Mácsonyás, illetve a fehérvárcsurgói „kertes külterületi területen”, a víztározótól nyugat-északnyugatra találhatóak. Ebből arra következtetünk, hogy a rákhegyi kutak vagy fúrt talajvízkutak (mivel rétegvíz- vagy hasadékosvíz-kutak létesítése már vízjogi engedélyhez kötött), esetleg ásott kutak vagy illegálisan fúrt kutak. A talajvíz és a rétegvíz szintje Kincsesbánya Rákhegy településrészén a beruházás következtében valószínűleg nem fog változni, mivel ahol megtalálható, ott jóval magasabban helyezkedik el, mint a termelésbe vont és védett, nagyobb mélységben húzódó főkarsztvíztároló. A talajvízre pedig közvetlenül a klimatikus változások hatnak (csapadék, hőmérséklet). Amennyiben az említett rákhegyi lakossági kutak mégis a főkarsztvíztároló vizét termelik (tehát illegálisan létesültek, mivel az nem használható öntözési célra), abban az esetben jelenleg is veszélyt jelenhetnek a vízbázisra nézve, ha azok nem szakszerűen létesültek. Ezen kutak állapotfelmérése erősen indokolt lenne.

A felhagyott pÉtfürdői 600 mm-es távvezetékekkel kapcsolatos kérdésre válaszul jelezzük, hogy azok az új távvezeték megépítésével párhuzamosan megszüntetésre kerülnek.

Amint arra a második bekezdésben már utaltunk, a települési elosztó hálózat fejlesztésének tervezését nem foglalhatta magába az előkészítési tervezési projekt, mivel a tervezési tender kiírása sem tartalmazhatta, tartalmazta a települési elosztó hálózatok fejlesztését. A pályázati rendszer kizárólagosan a nagy regionális rendszerek fejlesztését célozza.

A rákhegyi vízbázisból kivett víz mennyiségét csak oly mértékben tervezzük megnövelni, ami nem veszélyezteti a vízbázis biztonságos regenerálódását, vagyis semmiképp nem a jelenlegi többszörösére.

Ettől függetlenül reális és jogos a megnövelt vízkivétellel párhuzamosan megnövekvő védőidomokkal kapcsolatos felvetés. A védőidomok módosulásból fellépő esetleges hatások kezelésére a projekt megvalósítási időszakában kerülhet és bizonyára kerül is sor, az erre illetékes szakhatóságok által.”

Fentieket Zajzon Imre tervező az alábbiakkal egészítette ki:

„Az érintett karsztvízbázisok megújulóképeségüket nem veszélyeztető mértékű termelésnövelése kockázatmentesen megvalósítható. A fejlesztés tehát semmilyen módon nem befolyásolná a Kincsesbánya-Rákhegy környéki településeken – Kincsesbányán, Bakonykútiban, Csóron, Fehérvárcsurgón, Isztiméren és néhány külterületen fekvő várpalotai ingatlanban – élők ivóvízellátását.

A Rákhegytől PÉtfürdőig vezető DN 600-as vezetékpár régóta nem működik. A vezeték nem üzemképes. A tervezés során 2db új vezeték kerülne kiépítésre. A tervek szerint csak az új vezeték üzemelne.

A Rákhegyi vízmű jelenleg is ellátja a kistérség településeit ivóvízzel. Ezen az állapoton nem kíván változtatni az üzemeltető. A Rákhegyi vízmű fejlesztése során a térség települései egy bővített,

felújított vízmű rendszerről lesznek ellátva. Tervezett vízkivétel az eddig engedélyezett maximális napi 30.000 m³-nél nem lehet több. Az új víztisztítómű is erre a kapacitásra lett tervezve. A tervek szerint a Rákhegyi vízmű stratégiai, vízellátási biztonság szempontjai szerint része lesz a Balaton és térsége regionális ivóvíz ellátó rendszernek. Fontos ugyanakkor kiemelni, hogy a Balaton körüli településekre eljutó víz döntően a Nyirádi és Murai vízbázisokból kerülne kitermelésre.

A Rákhegyen kitermelt vízből jelenleg is és a tervezett állapot szerint is döntően a Kincsesbányai kistérség, valamint időszakos jelleggel Székesfehérvár kerülhet ellátásra. Ugyanakkor a kiépülő új vezeték révén az Üzemeltető össze tudja kapcsolni a Kincsesbánya-Rákhegyi vízbázist a Balaton körüli hálózatával is, amely a térség ellátásbiztonságát növeli.

A Hatósághoz benyújtott dokumentáció tartalmazza a vízbázisvédelmi tervvel kapcsolatos teendőket. Megjelöli a szükséges mérések, újbóli modellezések végzését, valamint a szükséges ellenőrzések módját. A vízbázisvédelmi terveket időszakosan kötelező felülvizsgálni. Alapkövetelmény a vízbázis védelem szempontjából, hogy a vízbázisok mennyiségi és minőségi állapotát meg kell őrizni.

A megküldött levél szerint leírt vízbázisvédelmi elvek összefoglalójával mi is egyetértünk.

A Rákhegyi vízkivétel a vízbázis fenntartható mértékig kerül terhelésre, meglévő engedélyben szereplő mennyiségek alapján. A vízbázis terhelése a Környezeti Hatásvizsgálati dokumentációban részletesen ismertetésre került. Védőövezeti módosítások nem várhatók.

Szeretnénk ismét kiemelni, hogy a Balatoni regionális rendszer ivóvíz ellátás fejlesztésének alapvető célja, hogy a vízbázisok fenntarthatók legyenek, illetve lehetőség szerint új, eddig nem használt kapacitások (Mura folyó) kerüljenek bevonásra.

A mostani tervezési feladat meghatározó alapelve, hogy a meglévő vízbázisokat csak a fenntarthatóságuk mértékig lehet használni, míg a korábbi bányászati időszakban a bányászati tevékenység végzéséhez szükséges vízszint süllyesztés, víztelenítés volt a kifejezett cél.

A fúrt kutak nyugalmi vízszintjét, miután már a karszt réteg szinte teljes mértékben regenerálódott, alapvetően az évszakonkénti felszíni csapadék és a klímaváltozás befolyásolja.

A Rákóczi utca vonatkozásában kért települési ellátó vízvezeték kialakíthatóságáról az üzemeltető DRV Zrt. vel történt külön egyeztetés alapján kerülhet sor.”

Ezen túlmenően FE/KTF/7082-40/2023, illetve FE/KTF/7082-45/2023. iktatószámom megkerestem a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálatát, mint hatáskörrel rendelkező országos vízügyi/vízvédelmi szakhatóságot a hatáskörét érintő észrevételek megvizsgálása, és állásfoglalása megadása érdekében.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/7871-3/2023. ált. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Kormányhivatal) hivatkozott iktatószámú megkeresésében (a továbbiakban: Megkeresés) tájékoztatta a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (a továbbiakban: BM OKF), mint vízügyi és vízvédelmi szakhatóságot, hogy a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából történő vízkitermelés bővítésére irányuló környezeti hatásvizsgálat tárgyában a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 10. § (5) bekezdése szerint közmeghallgatást tartott.

A közmeghallgatás keretében egy Kincsesbányai lakos írásban észrevételt tett, melyet a Kormányhivatal hivatkozott számú megkeresésének mellékleteként megküldött a BM OKF részére.

A BM OKF az észrevételt és a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében a rendelkezésére bocsátott dokumentumokat megvizsgálta és megállapította, hogy a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából, és az érintett karsztvíz-bázisból történő vízkitermeléssel kapcsolatosan a 35000/7871-

1/2023.ált. számon kiadott szakhatósági állásfoglalásának (a továbbiakban: szakhatósági állásfoglalás) 1. és 3. pontjában a karsztvízbázis védelme érdekében előírásokat tett. Ezen előírások alapján a karsztvíz-bázis biztonságban tartása érdekében felül kell vizsgálni a korábban kijelölt védőidomokat, védőterületeket és védőövezeteket.

Az észrevétel egyebekben nem tartalmaz olyan tény, körülményt vagy szakkérdést, mely alapján a szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálata indokolt, ezért a BM OKF a szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat továbbra is fenntartja.

Kincsesbánya Polgármesterének észrevételére a **Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/7871- 5/2023. ált. számon** az alábbi nyilatkozatot adta

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Kormányhivatal) hivatkozott iktatószámú megkeresésében (a továbbiakban: Megkeresés) tájékoztatta a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (a továbbiakban: BM OKF), mint vízügyi és vízvédelmi szakhatóságot, hogy a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából történő vízkitermelés bővítésére irányuló környezeti hatásvizsgálat tárgyában a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 10. § (5) bekezdése szerint közmeghallgatást tartott.

A közmeghallgatás keretében Kincsesbánya település polgármestere írásban észrevételt tett, melyet a Kormányhivatal hivatkozott számú megkeresésének mellékleteként megküldött a BM OKF részére.

A BM OKF az észrevételt és a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében a rendelkezésére bocsátott dokumentumokat megvizsgálta és az alábbiakat állapította meg:

- A BM OKF a 35000/7871-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása (a továbbiakban: szakhatósági állásfoglalás) a DRV Zrt. Kincsesbánya-Rákhegy II. vízaknából történő vízkitermelés bővítésével kapcsolatos tevékenységre vonatkozik, így a kiemelt karsztvizek elszállítására vonatkozó vezeték tervezésével és építésével kapcsolatos nem képezik jelen szakhatósági eljárás tárgyát.
- A szakhatósági állásfoglalás rendelkező részének 1. pontja tartalmazza, hogy az érintett karsztvízbázisból a vízkitermelést 7.000.000 m³-ről 10.950.000 m³-re szeretnék növelni, mely vízjogi létesítési engedély köteles tevékenység. A szakhatósági állásfoglalásában a BM OKF előírta, hogy a vízjogi létesítési engedély kiadására irányuló dokumentációban vizsgálni szükséges, hogy a tervezett víztermelés bővítés hogyan érinti a hatásterületen lévő karsztforrásokat. A meglévő vízbázis védelmével kapcsolatban a szakhatósági állásfoglalás rendelkező rész 3. pontjában tett előírás alapján, a meglévő vízbázis védőidomait, védőterületeit érdemben felül kell vizsgálni.
- A BM OKF által elbírált dokumentáció rögzíti, hogy a Balatoni üdülőterületek vízellátását szolgáló felszíni vízkivételek megszüntetése érdekében szükséges a tárgyi karsztvíz-bázis termelés bővítése, mely beruházás szükségességéről történő döntéshozatal nem képezi tárgyát a vízügyi és vízvédelmi szakhatóság által vizsgált szakkérdéseknek.

Az észrevétel egyebekben nem tartalmaz olyan tény, körülményt, mely alapján a szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálata indokolt, ezért a BM OKF a szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat továbbra is fenntartja.

A Környezetvédelmi Hatóság a felmerült észrevételeket, valamint az azokra adott szakértői válaszokat a R. 10. § (1) bekezdésében foglaltak szerint megvizsgálva az alábbiakat állapítja meg:

A Balaton térségi ivóvízellátást a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis kapacitásának növelésével kívánják kiegészíteni, melyre figyelemmel a tervezett tevékenység az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és -tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 4.

táblázatának (Víziközmű-szolgáltatás ellátásbiztonságát és hatékonyságát javító projektek) 2. pontja (A Balaton és térsége ivóvízellátásának modernizációjához kapcsolódó előkészítés alapján) nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

A Környezetvédelmi Hatóság a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé minősített közigazgatási hatósági eljárás során hatáskörében eljárva a tervezett tevékenység várható környezeti és természeti hatásait vizsgálja.

A többlet vízkivétel felszín alatti vizekre, azok áramlási viszonyaira vonatkozóan a környezeti hatástanulmány kiegészítéseként a Smaragd GSH Környezetvédelmi és Szolgáltató Kft. részletes vizsgálatokat végzett, bemutatva a vizeket érő hatások következtében a vizek állapotában várható változásokat. Részletesen modellezte az érintett víztesten bekövetkező áramlási viszonyokat, valamint meghatározta, hogy a tervezett többlet vízkiemelés mely területen okoz változást az érintett karsztvíz tekintetében.

A vízbázis kijelöléssel, illetve az annak területén a tevékenységek szabályozásával, szükség szerinti korlátozásával kapcsolatos hatósági jogkört a vízügyi/vízvédelmi hatósági jogkört gyakorló Katasztrófavédelmi Hatóság látja el. Jelen eljárásba bevonásra került a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-Helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat, mint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyekben országos hatáskörrel eljáró vízügyi/vízvédelmi hatóság, aki a tervezett kapacitásbővítéshez 35000/7871-1/2023.ált. számon adott szakhatósági állásfoglalásában a vízbázis védőidomainak és védőterületeinek felülvizsgálatára, a hatások monitorozására, valamint a létesítmények vízjogi engedélyezésére vonatkozó előírásokkal a többlet vízkivételhez hozzájárult.

Az érintett karsztvíztesten a karsztvízszint hosszú távú változását megfelelő monitoring rendszer üzemeltetésével nyomon lehet követni, és a bekövetkező változásokat a környezetvédelmi engedély lejáratakor esedékes felülvizsgálat keretében értékelve lehet meghatározni a további szükséges intézkedéseket.

A szakértői vélemény szerint a Kincsesbánya-rákhegyi vízkitermelés nincs hatással a Móri-árokktól keletre eső felszíni vízfolyásokra, mivel azokat nem a karsztvíz táplálja, így a fejlesztés a megvalósulása esetén a Velencei-tó vízszintjét nem csökkentené.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a közmeghallgatás ideje alatt érkezett észrevételek alapján nem merült fel olyan indok, ami a kérelem elutasítását tette volna szükségessé.

Összefoglalás

A rendelkezésre álló adatok és dokumentumok, továbbá a szakkérdés vizsgálatok és szakhatósági állásfoglalások alapján összefoglalóan megállapítható, hogy a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró ok nem merült fel.

A benyújtott dokumentáció és a rendelkezésre álló adatok alapján, valamint a szakhatósági állásfoglalásokban foglaltak figyelembevételével, a rendelkező részben szereplő előírások betartása mellett, a Kvt. 71. § (1) bekezdése b) pontja, valamint a R. 1. számú mellékletének 34. pontja alapján a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. részére a Kincsesbánya-Rákhegy II. vízakna vízbázis Fehérvárcsurgó, 023/20 hrsz-ú ingatlanon nyilvántartott vízműkútjának maximum 10 950 000 m³/év kitermelési kapacitással történő üzemeltetésére a környezetvédelmi engedélyt megadtam.

A döntést megalapozó további jogszabályhelyek

A határozat 7. „Érvényességi idő” pontjának jogalapja:

A R. 11. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a környezetvédelmi engedély érvényességi ideje legalább öt év - **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében legalább tíz év** -, amennyiben a tevékenység gyakorlásának vagy a létesítmény működésének idejét más jogszabály ennél rövidebb időben nem határozza meg, de az engedély határozatlan időre is megadható, illetőleg külön jogszabály alapján megadandó,

A Kvt. 95/A. §-a szerint egyes környezetvédelmi, természetvédelmi hatósági eljárásokért - ideértve a szakhatósági eljárásokat, továbbá a bejelentéseket -, valamint igazgatási jellegű szolgáltatásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: DíjR.) 2. § (1) bekezdése szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni a rendelet 1.-4. mellékletében meghatározott eljárásokért. A DíjR. 2. számú melléklet 8. pontja alapján jelen eljárás igazgatási szolgáltatási díja 900.000,- Ft, amit az Engedélyes megfizetett.

Az eljárás során egyéb eljárási költség nem merült fel.

Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja alapján a közigazgatási hatóság eljárásban eljárási költség: az igazgatási szolgáltatási díj.

Az Ákr. 129. § (1) bekezdése szerint, az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárási költség viseléséről a fentiekre figyelemmel, az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a **9.** pontban.

A határozat **10.** „*A döntés közlése*” című fejezetében az alábbiakra figyelemmel rendelkeztem:

A Kvt. 71. § (3) bekezdése értelmében a környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti határozatát - annak véglegessé válására tekintet nélkül - közhírré teszi.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ngtv.) 2. § (1) bekezdése alapján a kiemelt jelentőségű ügyben eljáró hatóság az általa meghozott döntéseket - az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével - hirdetményi úton közli.

Fentiek figyelembevételével a **10.1** pontban rendelkeztem a határozat Környezetvédelmi Hatóságnál történő kifüggesztéséről és az internetes honlapon történő megjelentetéséről.

A R. 10. § (3) bekezdése értelmében a határozat nyilvánosságra hozatalára az 5. § (6) bekezdése az irányadó, melyre figyelemmel a Környezetvédelmi Hatóság a tárgyi határozatot közli az eljárásban részt vett önkormányzatok jegyzőivel, akik a Környezetvédelmi Hatóság által megjelölt időpontban gondoskodnak a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

A jegyző a döntés közzétételét követő öt napon belül tájékoztatja a Környezetvédelmi Hatóságot a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról. Fentiek alapján jelen határozatom **10.2** pontjában rendelkeztem arról, hogy a tevékenységgel érintett települések – **Fehérvár**, Csór, Iszkaszentgyörgy, Kincsesbánya, Magyaralmás, Moha és Sárkeresztes – jegyzői a határozat kézhezvételétől követően haladéktalanul gondoskodjanak a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

Kérem a T. Jegyzőket, hogy a határozat közzétételét követő 5 napon belül tájékoztassák a Környezetvédelmi Hatóságot a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról!

A határozat **11.** „*Jogorvoslat*” című fejezetében az alábbiakra figyelemmel rendelkeztem:

Az Ngtv. 2.§ (2) bekezdése szerint, az (1) bekezdés szerinti hirdetményi úton történő közlés esetén, ha a döntés az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogát vonja el vagy korlátozza, a kiemelt jelentőségű ügyben a hatóság az ismert ügyfelet a döntés szövegéről – a hirdetmény kifüggesztésével egyidejűleg – az ügyfél tekintetében az adott ügyfajtára vonatkozó jogszabály szerint alkalmazható egyéb kapcsolattartási forma használatával is tájékoztatja. A közlés jogkövetkezményei ilyen esetben is a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

Az Ngtv. 2. § (2) bekezdésének harmadik fordulata szerint a döntés közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap.

Az Ákr. 55. § (4) bekezdése szerint, a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdés második mondata szerint, a hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már - az e törvényben meghatározott kivételekkel - nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be.

Az Ákr. 114. § (1) bekezdés első mondata értelmében, az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat. Fellebbezéssel támadható döntés esetén közigazgatási per akkor indítható, ha az arra jogosultak valamelyike fellebbezett és a fellebbezést elbírálták.

Az Ngtv. 7. § (1) bekezdése szerint a perben a jogi képviselőt kötelező.

A Ngtv. (3) bekezdése szerint a perben a beadványok benyújtása és a hivatalos iratok kézbesítése elektronikus úton történik.

A jogorvoslatról a fentiekre figyelemmel és az Ákr. 112-114. §-aiban, valamint a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 13., 37., 39., 50., 77. §-aiban, továbbá a XV. és XVI. fejezeteiben foglaltak alapján adtam tájékoztatást.

Az ügyintézési határidő *a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről* szóló 2006. évi LIII. törvény 3. § (5) bekezdés a) pontja alapján 60 nap.

A Környezetvédelmi Hatóság az ügyintézés a jelen döntés közlése iránti intézkedéssel (hirdetményi úton történő közlésével, illetve elektronikus úton történt továbbításával lezárta, így – tekintettel arra, hogy az eljárás szünetelésének ideje az ügyintézési határidőbe nem számít bele – az ügyintézési határidőt megtartottnak tekinti.

A *környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól* szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet szerint jelen határozat hatósági nyilvántartásba vételéről intézkedem.

A Környezetvédelmi Hatóság a döntését a *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 624/2022. Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, a *természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 625/2022. Korm. rendelet) 6. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, valamint a *hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről* szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 124/2021. Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a Kvt. 71. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hatáskörében, valamint a 624/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 625/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, illetve a 124/2021. Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti illetékességére tekintettel hozta meg.

A 624/2022. Korm. rendelet 10. § (2) bekezdésére figyelemmel, a területi vízügyi és a területi vízvédelmi hatóság részére határozatom egy példányát megküldöm.

A kiadmányozási jog gyakorlása a *fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról* szóló 15/2022. (XII. 21.) MvM utasítás és a Fejér Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a *kiadmányozásról* szóló 2/2023. (II. 20.) utasítása alapján történt.

Székesfehérvár, időbélyegző szerint

Dr. Tanárki Gábor
főispán
nevében és megbízásából

Petrás József
főosztályvezető